

Na osnovu člana 22 Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 2/10 – prečišćeni tekst), Skupština Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, na 63. redovnoj sjednici održanoj 4. septembra 2024. godine, usvaja

ZAKON O ZAŠTITI ŽIVOTNE SREDINE U BRČKO DISTRINKTU BOSNE I HERCEGOVINE

DIO PRVI – OSNOVNE ODREDBE

Član 1 (Predmet)

Zakonom o zaštiti životne sredine (u dalnjem tekstu: zakon) propisuju se obaveza zaštite životne sredine radi njenog očuvanja, smanjenja rizika po život i zdravlje ljudi, osiguranja i poboljšanja kvaliteta života, zaštita komponenti životne sredine, informisanje i pristup informacijama u oblasti zaštite životne sredine, planiranje zaštite životne sredine, strateška procjena uticaja, procjena uticaja na životnu sredinu, postupak izdavanja ekološke dozvole, sprečavanje velikih nesreća, sistem eko-označavanja, upravljanje zaštitom životne sredine, finansiranje aktivnosti u vezi sa životnom sredinom, odgovornost za štetu nanesenu životnoj sredini, kao i prava i obaveze pravnih i fizičkih lica koja obavljaju djelatnosti propisane ovim zakonom.

Član 2 (Definicije)

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- „biološka raznovrsnost“ je sveukupnost živih organizama koji su sastavni dio ekoloških sistema (u dalnjem tekstu: biodiverzitet);
- „emisija“ je direktno ili indirektno ispuštanje supstanci, vibracija, toplove ili buke u zrak, vodu ili zemljište iz pojedinačnih ili difuznih izvora u postrojenju;
- „imisija“ je koncentracija supstanci u određenom mjestu i vremenu u okolišu;
- „javnost“ obuhvata jedno ili više fizičkih ili pravnih lica, organizacije ili neformalne grupe;
- „komponente životne sredine“ su zemljište, zrak, voda, biosfera, energija kao i izgrađena životna sredina koja je nastala kao rezultat djelatnosti ljudskog faktora i sastavni je dio životne sredine;
- „korištenje životne sredine“ je svaka djelatnost koja izaziva promjene u životnoj sredini;
- „monitoring životne sredine“ je sistem praćenja stanja životne sredine, emisija i imisija;

- h) „**opasna supstanca**“ je supstanca, mješavina supstanci ili preparat koji je prisutan kao proizvod, nusproizvod, talog ili međuproizvod, uključujući i one supstance za koje je osnovano očekivati da bi mogle nastati u slučaju nesreće;
- i) „**opterećivanje životne sredine**“ je emisija opasnih supstanci ili energije u životnu sredinu;
- j) „**operator**“ je titular ekološke dozvole, odnosno pravno ili fizičko lice koje obavlja ili nadzire djelatnost radi koje je dužno osigurati da pogoni i postrojenja budu izgrađeni i funkcionišu saglasno ovom zakonu ili pravno ili fizičko lice na koje je preneseno ovlaštenje donošenja ekonomskih odluka o tehničkom funkcionisanju pogona ili postrojenja;
- k) „**plan sprečavanja velikih nesreća**“ je plan upravljanja i organizacije rada, identifikacije i procjene opasnosti, nadzora rada, planiranja interventnih mjera i provođenja monitoringa, koji se donosi s ciljem sprečavanja uticaja velikih nesreća na ljude i životnu sredinu;
- l) „**procjena uticaja na životnu sredinu**“ je stručna procjena direktnog i indirektnog uticaja projekta na ljude, biljni i životinjski svijet, gljive, zemljište, vodu, zrak, klimu i pejzaž, materijalna dobra i kulturno nasljeđe i njihovo međusobno djelovanje;
- m) „**postrojenje**“ podrazumijeva jednu ili više tehničkih jedinica na jednom mjestu u kojima se obavlja djelatnost koja može imati negativne uticaje na životnu sredinu;
- n) „**prirodni resurs**“ je komponenta životne sredine, odnosno sastavni dio životne sredine koji se može koristiti da bi se zadovoljile potrebe društva, izuzev vještačke sredine;
- o) „**promjena u radu**“ je promjena u funkcionisanju pogona ili postrojenja ili proširenje postrojenja koje može imati negativan uticaj na životnu sredinu;
- p) „**standard kvaliteta životne sredine**“ je propisani standard koji se odnosi na kvalitet svih komponenti životne sredine;
- r) „**supstanca**“ je bilo koji hemijski element i njegova jedinjenja, uz izuzetak radioaktivnih supstanci, genetski modifikovanih mikroorganizama i organizama čija se upotreba reguliše posebnim propisom;
- s) „**uticaj na životnu sredinu**“ je promjena u životnoj sredini nastala korištenjem i opterećivanjem životne sredine;
- t) „**velika nesreća**“ je emisija većih razmjera, požar ili eksplozija uslijed nekontrolisanih promjena u radu postrojenja koja predstavlja ozbiljnu opasnost po zdravlje ljudi ili životnu sredinu, neposrednu ili odgodenu, unutar ili izvan postrojenja, a koja uključuje jednu ili više opasnih supstanci;
- u) „**zagadivanje**“ je direktno ili indirektno ispuštanje supstanci, vibracija, topote ili buke u zrak, vodu ili zemljište izazvano ljudskom aktivnošću koje može biti štetno po zdravlje ljudi ili kvalitet životne sredine;
- v) „**zagadivač**“ je svako fizičko ili pravno lice koje direktnim ili indirektnim djelovanjem ili propuštanjem djelovanja izaziva zagađenje životne sredine;
- z) „**zainteresovana javnost**“ je javnost na koju utiče ili bi moglo uticati donošenje odluka o izdavanju, obnavljanju, reviziji ili definisanju uslova procjene uticaja na životnu sredinu i izdavanju odgovarajućih odobrenja i dozvola;
- aa) „**zaštita životne sredine**“ podrazumijeva odgovarajuće djelatnosti i mjere koje imaju za cilj prevenciju od opasnosti, štete ili zagađivanja životne sredine, smanjenje i otklanjanje štete koja je nastala i vraćanje na prijašnje stanje;
- bb) „**životna sredina**“ je prirodno okruženje organizama i njihovih zajednica uključujući i čovjeka koje omogućava njihovo postojanje i dalji razvoj kao što je zemljište, zrak, voda, biosfera, energija, kao i izgrađena životna sredina koja je nastala kao rezultat djelatnosti ljudskog faktora.

Član 3 (Supsidijarna primjena zakona)

Na pitanja koja nisu propisana ovim zakonom, primjenjuje se Zakon o upravnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

DIO DRUGI – ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

POGLAVLJE I. CILJ I NAČELA ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

Član 4 (Cilj)

Ciljevi Zakona su:

- a) smanjenje korištenja, sprečavanje opterećivanja, zagađenja i narušavanja životne sredine, kao i mјere poboljšanja i obnove životne sredine;
- b) zaštita ljudskog zdravlja i kvaliteta života;
- c) očuvanje i zaštita prirodnih resursa, racionalnog korištenja i obnove resursa;
- d) međunarodna saradnja u oblasti zaštite životne sredine;
- e) razvoj privrede u skladu s propisanim standardima za zaštitu životne sredine; i
- f) uspostavljanje institucija za zaštitu i očuvanje životne sredine.

Član 5 (Pravo na život u zdravoj životnoj sredini)

Svako lice ima pravo na život u zdravoj i ekološki prihvatljivoj životnoj sredini, i dužnost je svakog pojedinca da zaštiti i poboljša životnu sredinu.

Član 6 (Zaštita i unapređenje životne sredine)

(1) Zaštitu i unapređenje životne sredine obezbjeđuju u okviru svojih ovlaštenja Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Distrikt), preduzeća, kao i druga pravna i fizička lica.

(2) Distrikt uspostavlja saradnju i koordinaciju u okvirima zajedničkih ciljeva i interesa zaštite životne sredine s institucijama Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Federacije Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: entiteti).

(3) Distrikt učestvuje u međunarodnoj saradnji u oblasti zaštite životne sredine.

Član 7 (Načela zaštite životne sredine)

Načela zaštite životne sredine su:

- a) načelo održivog razvoja;
- b) načelo predostrožnosti i prevencije;
- c) načelo zamjene;
- d) načelo integralnog pristupa;

- e) načelo saradnje i podjele odgovornosti;
- f) načelo učešća javnosti i pristupa informacijama; i
- g) načelo zagađivač plaća.

Član 8 (Načelo održivog razvoja)

Načelo održivog razvoja životne sredine podrazumijeva preuzimanje radnji u cilju:

- a) očuvanja prirodnih resursa izvan okvira prirodne nadoknade;
- b) očuvanja neobnovljivih resursa izvan okvira utvrđenih zaliha;
- c) sprečavanja emitovanja zagađujućih materija izvan mogućnosti zraka, vode i zemljišta da ih apsorbuje i preradi; i
- d) stalnog očuvanja biodiverziteta, ljudskog zdravlja, kvaliteta zraka, vode i zemljišta, prema standardima koji su potrebni za očuvanje života ljudi, biljnog i životinjskog svijeta i gljiva.

Član 9 (Načelo predostrožnosti i prevencije)

(1) Načelo predostrožnosti i prevencije podrazumijeva korištenje prirodnih resursa s najnižim mogućim stepenom opterećenja s ciljem sprečavanja zagađivanja životne sredine i ponovnim korištenjem prirodnih i vještačkih materijala.

(2) Kada prijeti opasnost od nepopravljive štete po životnu sredinu, nedostatak naučne podloge ne može biti razlog za odgađanje uvodenja mjera predostrožnosti i prevencije da bi se spriječila dalja degradacija životne sredine.

(3) Korištenje životne sredine organizuje se i obavlja na način koji omogućava:

- a) održivi razvoj i očuvanje obnovljivih i neobnovljivih resursa,
- b) sprečavanje štete i opasnosti po zdravje ljudi,
- c) smanjenje štete, opasnosti i opterećenja životne sredine.

(4) Pri korištenju životne sredine mora se ispoštovati načelo predostrožnosti i prevencije, odnosno pažljivo upravljati i ekonomično koristiti komponente životne sredine, te svesti na najmanju moguću mjeru stvaranje otpada primjenom reciklaže nastalog otpada, odnosno ponovnim korištenjem prirodnih i vještačkih materijala.

(5) Korisnik životne sredine koji izaziva opasnost po životnu sredinu ili uzrokuje štetu po životnu sredinu dužan je odmah obustaviti radnju koja predstavlja opasnost ili uzrokuje štetu.

(6) Ukoliko je šteta nastala kao posljedica dosadašnjih djelatnosti korisnika, korisnik je dužan u što kraćem roku otkloniti i popraviti nastalu štetu u životnoj sredini.

Član 10 (Načelo zamjene)

(1) Načelo zamjene podrazumijeva zamjenu tehnologije koja bi mogla imati štetne posljedice po životnu sredinu s tehnologijom koja predstavlja znatno manji rizik od opasnosti.

(2) Svaku djelatnost koja bi mogla imati štetne posljedice po životnu sredinu potrebno je prilagoditi propisanim ograničenjima u pogledu uticaja na životnu sredinu.

(3) Prilagođavanje djelatnosti obavlja se i u slučaju da su troškovi prilagođavanja veći od vrijednosti koju treba zaštititi.

(4) Odredbe iz stavova 2 i 3 ovog člana primjenjuju se pri upotrebi proizvoda, postrojenja, dijelova postrojenja, opreme i primjene proizvodnih procesa uz obavezno ograničavanje zagađenja životne sredine na izvoru.

Član 11 (Načelo integralnog pristupa)

(1) Načelo integralnog pristupa podrazumijeva:

- a) praćenje cijelog životnog ciklusa supstanci i proizvoda;
- b) procjenu posljedica u komponentama životne sredine kao rezultata djelovanja supstanci;
- c) suočenje nastanka otpada i štetnog djelovanja otpada na najmanju moguću mjeru;
- d) primjenu općih metoda za procjenjivanje i poređenje problema u životnoj sredini; i
- e) primjenu mjera u odnosu na posljedice, poput kvalitativnih ciljeva zaštite životne sredine i mjera usmjerenih ka izvorima kada su u pitanju emisije.

(2) Svrha načela integralnog pristupa je sprečavanje ili suočenje na najmanju moguću mjeru rizika od štete po životnu sredinu u cijelosti.

(3) Zahtjevi za visokim nivoom zaštite životne sredine i poboljšanjem kvaliteta životne sredine sastavni su dio svih politika kojima je cilj razvoj životne sredine, a osiguravaju se u skladu s načelom održivog razvoja.

Član 12 (Načelo saradnje i podjele odgovornosti)

(1) Načelo saradnje i podjele odgovornosti podrazumijeva saradnju, kojom se zajedničkim djelovanjem i podjelom odgovornosti svih subjekata u okviru svojih nadležnosti, postiže održivi razvoj životne sredine.

(2) Provodenje ciljeva vezanih za životnu sredinu ostvaruje se saradnjom s nadležnim institucijama Bosne i Hercegovine, nadležnim institucijama entiteta i nadležnim tijelima susjednih država saglasno bilateralnim ili multilateralnim međunarodnim sporazumima o zaštiti životne sredine, kao i pružanjem informacija i pomoći u vezi sa zaštitom životne sredine.

Član 13 (Načelo učešća javnosti i pristupa informacijama)

(1) Načelo učešća javnosti i pristupa informacijama podrazumijeva pravo zainteresovane javnosti na pristup informacijama koje se odnose na pitanja zaštite životne sredine, učešća u postupcima utvrđivanja politike i donošenju planova i programa zaštite životne sredine,

izdavanju saglasnosti i dozvola, inspekcijskom nadzoru i drugim postupcima koji se vode u skladu s ovim zakonom ili drugim propisima.

(2) Fizičko i pravno lice mora imati odgovarajući pristup informacijama koje se odnose na životnu sredinu, a kojima raspolažu organi uprave uključujući i informacije o opasnim supstancama i djelatnostima u njihovim zajednicama kao i mogućnost učešća u donošenju odluka.

(3) Organi koji donose propise i tijela nadležna za zaštitu životne sredine su dužni pomagati i razvijati svijest javnosti kao i poticati učešće u odlučivanju omogućujući dostupnost informacija.

(4) Javnost ima pravo učestvovati u postupcima u skladu s odredbama ovog zakona ili drugim propisima.

(5) S ciljem postizanja pravne zaštite ili obeštećenja, svaka zainteresovana strana ima pravo na zaštitu u upravnim i sudskim postupcima.

(6) Svaki pojedinac ima pravo na jednak pristup informacijama o životnoj sredini, bez diskriminacije po bilo kojem osnovu.

Član 14 (Načelo zagađivač plaća)

(1) Načelo zagađivač plaća podrazumijeva da zagađivač snosi ukupne troškove provođenja mjera za sprečavanje i smanjivanje zagađivanja, poboljšanja stanja životne sredine, koji uključuju troškove prevencije, tretmana, odlaganja i monitoringa, kao i otklanjanja rizika po životnu sredinu i otklanjanja štete nanesene životnoj sredini.

(2) Zagađivač iz stava 1 ovog člana je odgovoran za sve djelatnosti koje imaju uticaja na životnu sredinu u skladu s ovim zakonom i drugim propisima.

POGLAVLJE II. ZAŠTITA KOMPONENTI ŽIVOTNE SREDINE

Član 15 (Najbolja raspoloživa tehnika)

(1) Zaštita komponenti životne sredine postiže se najboljom raspoloživom tehnikom.

(2) Najbolja raspoloživa tehnika je najnapredniji oblik tehnologije koji se može primijeniti u industriji pod uslovima koji zadovoljavaju najviše tehničke i ekološke standarde.

(3) Sadržaj najbolje raspoložive tehnike i druga pitanja koja se odnose na najbolju raspoloživu tehniku utvrđuju se podzakonskim aktom koji donosi Odjeljenje za prostorno planiranje i imovinskopravne poslove (u dalnjem tekstu: nadležno odjeljenje).

Član 16 (Integrисана zaštita komponenti životne sredine)

(1) Komponente životne sredine moraju biti zaštićene pojedinačno i u međusobnoj vezi s ostalim komponentama životne sredine, uzimajući u obzir njihove međuzavisne odnose u skladu s čim se utvrđuje i način opterećivanja i korištenja komponenti životne sredine.

(2) Pojedine oblasti zaštite i očuvanja komponenti životne sredine uređuju se posebnim zakonima.

Član 17 (Zaštita zemljišta)

(1) Zaštita zemljišta se odnosi na zaštitu površine i ispod površinskog sloja zemljišta, formacija stijena i minerala, kao i njihovih prirodnih i prelaznih oblika i procesa.

(2) Na površini ili ispod površine zemljišta mogu se obavljati djelatnosti i odlagati materije koje ne zagađuju i ne oštećuju zemljiše.

(3) Prilikom obavljanja djelatnosti kao što je izgradnja i eksploatacija mineralnih sirovina, obezbjeđuje se zaštita zemljišta.

(4) Nakon prestanka obavljanja djelatnosti koje uključuju korištenje zemljišta korisnik je dužan vratiti zemljiše u stanje u kojem je bilo prije početka obavljanja djelatnosti.

(5) Zaštita zemljišta, korištenje i upravljanje zemljištem i druga pitanja koja se tiču zaštite zemljišta propisuju se posebnim zakonom.

Član 18 (Zaštita zraka)

(1) Zaštita zraka se odnosi na praćenje kvaliteta zraka, smanjenje zagađivanja zraka zagađujućim materijama ispod propisanih graničnih vrijednosti i preduzimanje tehničko-tehnoloških i drugih potrebnih mjera za smanjenje emisije, praćenjem uticaja zagadenog zraka na zdravlje ljudi i životnu sredinu.

(2) Planiranje i provođenje mjera iz stava 1 ovog člana, izvori emisija, zaštita zraka, nadzor, učešće javnosti i finansiranje zaštite zraka propisuju se posebnim zakonom.

Član 19 (Zaštita voda)

(1) Zaštita voda se odnosi na očuvanje površinskih i podzemnih voda i njihovih rezervi, kvaliteta i količine, kao i zaštitu korita, obalnih područja i slivova.

(2) Zaštitom voda obezbjeđuje se sprečavanje ili ograničavanje unošenja u vode opasnih supstanci, praćenje i ispitivanje kvaliteta površinskih i podzemnih voda, kao i kvaliteta otpadnih voda i njihovo prečišćavanje.

(3) Zaštita voda, planiranje i provođenje mjera za zaštitu voda i druga pitanja koja se tiču zaštite voda propisuju se posebnim zakonom.

Član 20 (Zaštita biljnog i životinjskog svijeta)

- (1) Zaštita biljnog i životinjskog svijeta obuhvata zaštitu organizama, njihovih zajednica i staništa, uključujući i očuvanje prirodnih procesa i prirodne ravnoteže unutar ekosistema, uz obezbjeđivanje njihove održivosti.
- (2) Biodiverzitet se štiti na način koji omogućava njegov opstanak, raznovrsnost, obnavljanje i unapređivanje u slučaju narušenosti.
- (3) Zaštita biodiverziteta vrši se na osnovu ovog i posebnog zakona.

Član 21 **(Očuvanje izgrađene životne sredine)**

- (1) Prostorno-planskom dokumentacijom određuju se zone građenja na određenim lokacijama zavisno od stepena opterećenja životne sredine i svrhe izgradnje unutar pojedinih dijelova na određenim lokacijama.
- (2) Obavljanje djelatnosti u pojedinim zonama, s različitim nivoima zaštite područja, dozvoljeno je na način utvrđen posebnim propisima u skladu s prirodom opterećivanja životne sredine i ovim zakonom.

Član 22 **(Upravljanje opasnim supstancama i tehnologijama)**

- (1) Upravljanje opasnim supstancama, odnosno zaštita od organskih i neorganskih supstanci s opasnim svojstvima, kao i planiranje, organizovanje i preuzimanje preventivnih i sanacionih mjera vrši se pod uslovima i na način kojim se obezbjeđuje smanjenje rizika po životnu sredinu i zdravlje ljudi.
- (2) Fizičko ili pravno lice koje upravlja opasnim supstancama ili koje primjenjuje tehnologije štetne po životnu sredinu, dužno je preuzimati potrebne zaštitne i sigurnosne mjere kojima se rizik od opasnosti po životnu sredinu i zdravlje ljudi svodi na najmanju moguću mjeru, u skladu s posebnim propisom.

Član 23 **(Zaštita od štetnog uticaja otpada)**

- (1) Zaštita od štetnog uticaja otpada po životnu sredinu obuhvata zaštitu od supstanci i proizvoda, uključujući ambalažu i materijal za pakovanje supstanci, odnosno sve vrste proizvoda koji se odlaze.
- (2) Imalac otpada je dužan preuzimati mjere za upravljanje otpadom radi sprečavanja ili smanjenja nastajanja otpada, ponovnu upotrebu recikliranog otpada, izdvajanje sekundarnih sirovina i korištenje otpada kao energenta.
- (3) Planiranje upravljanja otpadom, izdavanje dozvola za upravljanje otpadom, nadzor nad upravljanjem otpadom, djelatnosti i odgovornosti upravljanja otpadom, prekogranično kretanje otpada i naknada štete propisuje se posebnim zakonom.

Član 24 **(Zaštita od buke i vibracija)**

(1) Zaštitu od buke i vibracija dužno je provoditi pravno ili fizičko lice koje prouzrokuje buku, odnosno vibracije, primjenom mjera zaštite kojima se smanjuje, sprečava i otklanja emisija buke, odnosno reguliše rad postrojenja, uređaja, mašina, transportnih sredstava i aparata koji prouzrokuju buku, odnosno vibracije.

(2) Dozvoljeni nivo buke i vibracija, mjere zaštite od buke i vibracija, način mjerjenja i evidentiranja buke i vibracija, granične vrijednosti buke i vibracija svrstane prema ambijentu, namjeni prostora i dobu dana i druga pitanja vezana za zaštitu od buke i vibracija utvrđuju se pravilnikom koji donosi Vlada Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Vlada), na prijedlog nadležnog odjeljenja.

Član 25 **(Zaštita od zračenja i svjetlosnog zagađenja)**

(1) Zaštita od zračenja provodi se primjenom mjer kojima se sprečava ugrožavanje životne sredine i zdravlja ljudi od dejstava zračenja koja potiču iz ionizirajućih i nejonizirajućih izvora.

(2) Proizvodnja i korištenje izvora ionizirajućih i nejonizirajućih zračenja uređuju se posebnim zakonom.

(3) Svjetlosno zagađenje je promjena nivoa prirodne svjetlosti prouzrokovana unošenjem svjetlosti proizvedene ljudskim djelovanjem.

(4) Zaštita od svjetlosnog zagađenja obuhvata mjere zaštite od nepotrebnih, nekorisnih ili štetnih emisija svjetlosti u prostor u zoni i izvan zone koju je potrebno osvijetliti, te mjere zaštite noćnog neba od prekomernog osvjetljenja za koje je odgovorno pravno ili fizičko lice koje proizvodi svjetlosno zagađenje.

(5) Mjere zaštite od svjetlosnog zagađenja utvrđuju se pravilnikom koji donosi Vlada na prijedlog nadležnog odjeljenja.

POGLAVLJE III. INFORMISANJE I EDUKACIJA U OBLASTI ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

Član 26 **(Sistem informisanja o životnoj sredini i prikupljanje informacija)**

(1) Nadležno odjeljenje uspostavlja sistem informisanja o životnoj sredini i nalaže monitoring životne sredine, djelatnosti mjerjenja, prikupljanja, obrade i evidentiranja podataka o korištenju i opterećenju životne sredine.

(2) Neovisno o uspostavljanju sistema informisanja o životnoj sredini, nadležno odjeljenje je dužno redovno, pravovremeno i objektivno obavještavati javnost o stanju životne sredine, odnosno o pojавama koje se prate u okviru monitoringa emisije i imisije, kao i mjerama upozorenja ili razvoju zagađenja koja mogu predstavljati opasnost po život i zdravlje ljudi.

(3) Lice koje ima saznanja o uticajima na životnu sredinu od interesa za javnost dužno je o tome izvjestiti bez odlaganja nadležno odjeljenje i nadležnu inspekciju.

(4) Javnost ima pravo pristupa registrima i evidencijama koje sadrže informacije i podatke u skladu s ovim zakonom.

(5) Sistem informisanja o životnoj sredini sadrži podatke o:

- a) stanju komponenti životne sredine;
- b) opterećivanju životne sredine;
- c) potencijalnim opasnostima;
- d) mjerama ili aktivnostima utvrđenim radi zaštite životne sredine i njenih komponenti uključujući i administrativne mjere, kao što su strateški dokumenti, propisi, planovi, programi, sporazumi;
- e) propisima i uslovima zaštite životne sredine;
- f) drugim podacima od važnosti za opće informisanje javnosti o stanju u sektoru životne sredine.

(6) Način uspostavljanja sistema informisanja o životnoj sredini i prikupljanja informacija uređuje se pravilnikom koji donosi Vlada, na prijedlog nadležnog odjeljenja.

Član 27 (Mjerenje opterećenja životne sredine i korištenja životne sredine)

(1) Korisnik životne sredine dužan je vršiti mjerenja opterećenja životne sredine i korištenja životne sredine koja su posljedica obavljanja djelatnosti.

(2) Korisnik životne sredine dužan je inspektoru za zaštitu životne sredine (u dalnjem tekstu: nadležni inspektor) omogućiti pristup podacima dobijenim mjeranjem iz stava 1 ovog člana.

(3) Nadležni inspektor može obavezati korisnika životne sredine na ponavljanje, odnosno obavljanje dodatnih mjerena opterećenja životne sredine i korištenja životne sredine.

(4) Način vršenja mjerena opterećenja životne sredine i korištenja životne sredine uređuje se pravilnikom koji donosi Vlada, na prijedlog nadležnog odjeljenja.

Član 28 (Saradnja i edukacija u oblasti zaštite životne sredine)

(1) S ciljem zaštite i unapređenja znanja o životnoj sredini nadležno odjeljenje sarađuje s drugim odjeljenjima i institucijama Distrikta, kao i udruženjima za zaštitu životne sredine.

(2) Nadležno odjeljenje preduzima mјere i pruža podršku na edukaciji javnosti u okviru svojih mogućnosti.

Član 29 (Koordinacija aktivnosti na zaštiti životne sredine)

(1) Nadležno odjeljenje je dužno koordinirati s nadležnim tijelima Bosne i Hercegovine i entiteta radi osiguranja da su interesi Distrikta, Bosne i Hercegovine i entiteta uzeti u obzir pri planiranju i realizaciji projekata koji mogu imati međusobni uticaj na životnu sredinu kako unutar Bosne i Hercegovine, između entiteta i Distrikta, tako i u prekograničnom kontekstu.

(2) Radi realizacije obaveza utvrđenih u stavu 1 nadležno odjeljenje učestvuje u tijelima formiranim na bilo kojem nivou vlasti u Bosni i Hercegovini.

(3) Za potrebe koordinacije aktivnosti saglasno odredbama ovog člana, Vlada imenuje predstavnike u takvim tijelima, na prijedlog šefa nadležnog odjeljenja.

POGLAVLJE IV. UČEŠĆE JAVNOSTI I PRISTUP INFORMACIJAMA KOJE SE ODNOSE NA PITANJA ŽIVOTNE SREDINE

Član 30

(Registrar zagađivača, zagađenja i pogona i postrojenja u kojima su prisutne opasne supstance)

(1) Nadležno odjeljenje vodi elektronski registar o zagađivačima, zagađenjima i pogonima i postrojenjima u kojima su prisutne opasne supstance o kojima se mora izvještavati u skladu sa zakonskim obavezama i međunarodnim ugovorima.

(2) Elektronski registar sadrži podatke o pogonima i postrojenjima koji ugrožavaju ili mogu ugroziti životnu sredinu, a naročito:

- a) naziv i adresu zagađivača i lokaciju pogona i postrojenja;
- b) vrstu djelatnosti, sažet opis djelatnosti i tehnološkog procesa;
- c) podatke o godišnjoj količini ispuštene zagađujuće supstance u okoliš, količini opasnih supstanci prisutnih u pogonu i postrojenju ili prosljeđenih za daljnji tretman van lokacije pogona i postrojenja ili u drugu državu, količinama komunalnog otpada i upotrebi resursa i energije, a naročito vode, električne energije, druge energije i drugih resursa;
- d) podatke koji se odnose na izdata odobrenja i dozvole zagađivaču, pogonu ili postrojenju kao i promjene u radu;
- e) podatke o inspekcijskom nadzoru, aktivnostima i preduzetim mjerama.

(3) Zagađivač je dužan podatke neophodne za elektronski registar ili dostaviti nadležnom odjeljenju ili sam učiniti dostupnim podatke o zagađenju unosom istih u elektronski registar.

(4) Elektronski registar o zagađivačima, zagađenjima i pogonima i postrojenjima u kojima su prisutne opasne supstance dostupni su javnosti putem internet stranice Vlade.

(5) Nadležno odjeljenje dužno je zainteresovanom licu omogućiti pristup i uvid u elektronski registar, kao i izvod podataka iz elektronskog registra.

(6) Nadležno odjeljenje i nadležni inspektor imaju direktni i aktivan pristup elektronskom registru.

(7) Vrsta podataka, način i rokovi za njihovo dostavljanje i izvještavanje utvrđuju se pravilnikom, koji donosi Vlada na prijedlog nadležnog odjeljenja.

Član 31

(Pružanje informacija o zaštiti životne sredine)

(1) Nadležno odjeljenje pruža informacije o stanju životne sredine na transparentan način.

(2) Nadležno odjeljenje koristi štampane ili elektronske medije za dostavljanje informacija javnosti.

(3) U slučaju neposredne opasnosti po ljudsko zdravlje ili životnu sredinu, nadležno odjeljenje dostavlja hitno predstavnicima javnosti sve informacije koje posjeduje i koje bi javnosti mogle omogućiti preuzimanje mjera za sprečavanje ili ublažavanje štete koja proizlazi iz određene opasnosti.

Član 32 **(Informacije o životnoj sredini i javnost)**

(1) Informacije o životnoj sredini uključuju sve informacije u pisanom, vizuelnom, usmenom, audio, elektronskom i drugom obliku o:

- a) stanju komponenti životne sredine, pejzažu i prirodnjoj lokaciji, biodiverzitet i njegovim komponentama, uključujući genetski modifikovane organizme (u dalnjem tekstu: GMO) i interakciju između tih komponenti;
- b) supstancama, energiji, buci, te aktivnostima i mjerama, uključujući administrativne mјere, okolinske sporazume, politike, zakonodavstvo, planove i programe, koji se odnose na komponente životne sredine u okviru tačke a) ovog člana, isplativosti i drugih ekonomskih analiza i pretpostavki koje se koriste u odlučivanju po pitanju životne sredine; i
- c) stanju ljudskog zdravlja i sigurnosti, uslovima ljudskog življenja, kulturnim lokacijama i graditeljskim strukturama, onoliko koliko su one pod uticajem ili mogu biti pod uticajem stanja komponenti životne sredine, te putem tih komponenti pod uticajem faktora, aktivnosti i mјera iz tačke b) ovog člana.

Član 33 **(Zabrana diskriminacije)**

(1) U skladu s odredbama ovog zakona javnost ima pristup informacijama, mogućnost učešća u odlučivanju i zaštiti prava pred upravnim i sudskim organima po pitanjima zaštite životne sredine, bez diskriminacije na osnovu državljanstva, nacionalnosti ili mjesta stanovanja i u slučaju pravnih lica bez diskriminacije na osnovu sjedišta, odnosno mjesta registracije poslovnog subjekta.

(2) Zloupotreba prava na pokretanje parnice, zahtjeva za plaćanje odštete ili pokretanja krivičnog, prekršajnog ili radno-pravnog postupka radi kažnjavanja, progona ili uznemiravanja lica koja su ostvarivala svoja prava na učešće javnosti u aktivnostima vezanim za zaštitu životne sredine, smatra se nezakonitim.

Član 34 **(Pristup informacijama o životnoj sredini)**

(1) Na zahtjev za pristup informacijama u vezi sa životnom sredinom, nadležno odjeljenje i drugi organi uprave i pravna lica koja vrše javna ovlaštenja, a posjeduju informaciju o životnoj sredini, dužni su osigurati da takve informacije budu dostupne javnosti.

(2) Nadležno odjeljenje daje informacije u pisanom obliku, najkasnije u roku od deset dana od dana podnošenja zahtjeva, osim u slučajevima kada sadržaj i složenost datih informacija opravdava produženje ovog roka do najduže 30 dana.

(3) Informacija iz stava 1 ovog člana može biti data i u drugom obliku uz navođenje razloga za takav oblik ili u slučaju njene dostupnosti u drugom obliku.

(4) Ukoliko nadležno odjeljenje ne raspolaže traženim informacijama, odgovara na zahtjev u roku od najduže tri dana ili u istom roku prosljeđuje zahtjev odjeljenju ili organu uprave za kojeg smatra da bi moglo raspolagati traženim informacijama.

(5) Podnositelj zahtjeva se obavještava o svakom produženju datog roka i razlozima takvog produženja.

Član 35 **(Odbijanje davanja informacija o životnoj sredini)**

(1) Zahtjev za davanje informacije o životnoj sredini se odbija ukoliko:

- a) je zahtjev nerazumljiv ili formulisan uopćeno i iz istog se ne može zaključiti koja se informacija traži ili
- b) se zahtjevom traži informacija koja je u fazi pripreme ili se odnosi na unutrašnju komunikaciju organa uprave, odnosno u slučaju kada bi davanje informacije bilo u suprotnosti s drugim propisom ili bi se time ugrozio opći interes.

(2) Zahtjev za davanje informacije o životnoj sredini može biti odbijen ukoliko bi davanje informacija imalo štetan uticaj na:

- a) međunarodne odnose, odbranu ili opću sigurnost;
- b) tok pravnog postupka, pravo lica na pravično suđenje i mogućnosti suda ili organa uprave u provođenju krivičnog, odnosno disciplinskog postupka;
- c) povjerljivost informacija koje se odnose na trgovinu ili industriju, ukoliko je povjerljivost informacije utvrđena posebnim propisom s ciljem zaštite ekonomskih interesa, izuzev informacija o emisijama koje su relevantne za zaštitu životne sredine;
- d) prava intelektualnog vlasništva;
- e) povjerljivost ličnih podataka i/ili isprava koje se odnose na fizička lica u slučaju da ta lica nisu dala saglasnost za otkrivanje datih informacija javnosti, ukoliko je to predviđeno posebnim propisom;
- f) interes trećeg lica koje je osiguralo tražene informacije, a da to nije bilo obavezno i ukoliko to lice nije dalo saglasnost za otkrivanje datog materijala; i
- g) životnu sredinu na koju se informacije odnose, kao naprimjer mjesto uzgoja rijetkih vrsta i tome slično.

(3) Nadležno odjeljenje u formi rješenja odbija zahtjev za pristup informacijama.

Član 36 **(Učešće javnosti u postupku donošenja odluka)**

(1) Nadležno odjeljenje osigurava učešće javnosti u odlučivanju kod vođenja svih postupaka koji se tiču donošenja odluka o životnoj sredini u obliku:

- a) provođenja javne rasprave:

- 1) za projekte za koje se zahtijeva izrada studije uticaja na životnu sredinu, u obliku javne rasprave,

- 2) u slučaju prestanka rada, zatvaranja ili rušenja pogona i postrojenja ili
b) vršenja javnog uvida za:
- 1) postojeće pogone i postrojenja i nove pogone i postrojenja za koje se ne zahtijeva izrada studije uticaja na životnu sredinu;
 - 2) djelatnost opasnu po životnu sredinu ili kada se djelatnost namjerava obavljati na osjetljivoj lokaciji.

(2) Odredbe ovog člana ne primjenjuju se u slučaju donošenja odluka o djelatnostima koje služe za odbranu i/ili sigurnost.

(3) Nakon pokretanja upravnog postupka, nadležno odjeljenje obavještava javnost o:

- a) zahtjevu za procjenu uticaja na životnu sredinu, zahtjevu za izdavanje ekološke dozvole i predloženim djelatnostima i tehnologijama podnosioca zahtjeva;
- b) oblik učešća javnosti, javna rasprava ili javni uvid;
- c) mjestu na kojem se može izvršiti uvid u dokumentaciju, odnosno mjestu održavanja javne rasprave;
- d) informacijama o životnoj sredini koje su relevantne za predložene aktivnosti; i
- e) roku za podnošenje primjedbi, prijedloga, mišljenja i pitanja.

(4) Javnost se obavještava putem sredstava javnog informisanja ili internet stranice Vlade u pisanoj formi o vremenu održavanja javne rasprave, postupku izvođenja dokaza, te mogućnosti dostavljanja dokaza i informacija od uticaja na rješavanje u konkretnom postupku.

(5) Rok za podnošenje primjedbi, informacija, analiza ili mišljenja potencijalno relevantnih u konkretnom postupku ne može biti kraći od 30 dana.

(6) Primjedbe, informacije, analize ili mišljenja prikupljene u toku javne rasprave uzimaju se u obzir prilikom donošenja odluke, o čemu se javnost informiše putem internet stranice Vlade, a zainteresovane strane koje su dostavile svoje komentare u bilo kojem obliku u toku postupka, obavještavaju se pismeno u rokovima propisanim za pristup informacijama.

Član 37 (Javni uvid u informacije)

(1) Nadležno odjeljenje omogućava javni uvid u informacije koje se odnose na:

- a) opis lokacije, fizičkih i tehničkih karakteristika predložene djelatnosti uključujući procjenu očekivanih emisija;
- b) opis znatnih uticaja predložene djelatnosti po životnu sredinu;
- c) opis mjera predviđenih za sprječavanje i/ili smanjenje uticaja uključujući emisije;
- d) netehnički rezime;
- e) prikaz osnovnih alternativnih rješenja;
- f) izvještaj i stručna mišljenja.

(2) Nadležno odjeljenje dužno je postupati sa zaštićenim i povjerljivim informacijama saglasno odredbama ovog zakona te posebnim propisima koji uređuju pitanje zaštite ličnih podataka.

Član 38

(Pravo žalbe)

- (1) Protiv odluke nadležnog odjeljenja može se izjaviti žalba Apelacionoj komisiji.
- (2) Žalba iz stava 1 ovog člana može se izjaviti i protiv odluke o zahtjevu za pristup informacijama u slučaju da zahtjev nije razmatran ili je na isti odgovoren nepotpuno ili djelimično.

POGLAVLJE V. PLANIRANJE I ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

Član 39 (Strategija zaštite životne sredine)

- (1) Strategija zaštite životne sredine (u dalnjem tekstu: strategija) je planski dokument kojim se utvrđuju ciljevi i prioriteti zaštite životne sredine, način njihovog ostvarivanja, finansijski i institucionalni okvir za implementaciju, monitoring, evaluaciju i izvještavanje.
- (2) Strategija se donosi za period od deset godina.
- (3) Prijedlog strategije se dostavlja institucijama na nivou Bosne i Hercegovine i nadležnim ministarstvima entiteta, radi davanja mišljenja.
- (4) Mišljenja, primjedbe i sugestije na prijedlog strategije dostavljaju se u roku od 30 dana od dana prijema prijedloga.
- (5) Šef nadležnog odjeljenja dostavlja nacrt strategije Vladi na odobravanje.
- (6) Strategiju usvaja Skupština Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Skupština), na prijedlog Vlade.

Član 40 (Sadržaj strategije)

Strategija sadrži sljedeće podatke:

- a) ocjenu stanja komponenti životne sredine;
- b) načela i mjere za određivanje ciljeva i prioriteta;
- c) vrste i izvore negativnog uticaja na životnu sredinu;
- d) ciljeve i smjernice za upravljanje životnom sredinom;
- e) mjere za provođenje zaštite životne sredine;
- f) pregled prostornih cjelina na kojima je potrebno provesti sanaciju ugrožene životne sredine;
- g) smjernice za upravljanje rizicima i sprečavanje velikih nesreća,
- h) najpovoljnije tehničke, proizvodne i privredne mjere upravljanja životnom sredinom;
- i) kratkoročne i dugoročne mjere za sprečavanje i ograničavanje zagadenja životne sredine i redoslijed njihovog provođenja s rokom izvršavanja;
- j) obavezu monitoringa životne sredine u skladu sa zaključenim međunarodnim sporazumima;

- k) izvore i procjenu potrebnih sredstava za provođenje mjera zaštite životne sredine;
- l) analizu troškova i koristi za provođenje mjera zaštite životne sredine;
- m) odnos ravnomjernog privrednog razvoja i efikasne zaštite životne sredine;
- n) osnove unapređivanja obrazovanja na području zaštite životne sredine;
- o) osnovu usmjeravanja naučnoistraživačkog rada na području zaštite životne sredine;
- p) način provjere ostvarivanja ciljeva, smjernica i mjera zaštite životne sredine; i
- r) druge potrebne podatke.

Član 41 (Akcioni plan)

(1) Akcioni plan je planski dokument za realizaciju strategije.

(2) Akcioni plan sadrži:

- a) mjere i aktivnosti;
- b) način provođenja mjera;
- c) redoslijed ostvarivanja mjera;
- d) rok izvršavanja;
- e) nosioce provođenja; i
- f) projekte i procjenu sredstava za provođenje plana s naznačenim izvorima finansiranja.

(3) Akcioni plan donosi Vlada u roku od godine dana od dana usvajanja strategije, na prijedlog nadležnog odjeljenja.

(4) Akcioni plan se revidira po potrebi, a najmanje jednom u pet godina.

Član 42 (Izvještaj o stanju životne sredine)

(1) Izvještaj o stanju životne sredine je dokument koji sadrži podatke o realizaciji strategije i akcionog plana te stanju životne sredine u Distriktu, a naročito:

- a) podatke o stanju po svakoj od komponenti životne sredine;
- b) podatke o uticaju pojedinih djelatnosti na životnu sredinu;
- c) podatke o negativnim uticajima na životnu sredinu;
- d) ocjenu provedenih mjer i njihovu efikasnost;
- e) pregled ostvarivanja ciljeva strategije;
- f) ocjenu korištenja finansijskih sredstava za zaštitu životne sredine; i
- g) druge važne podatke za zaštitu životne sredine.

(2) Izvještaj iz stava 1 ovog člana izrađuje Komisija za praćenje realizacije strategije i akcionog plana (u dalnjem tekstu: Komisija), svake tri godine u periodu važenja strategije i akcionog plana.

(3) Komisija iz stava 2 ovog člana ima pet članova i čine je predstavnici nadležnog odjeljenja, Inspektorata Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Inspektorat), Odjeljenja

za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu, Odjeljenja za zdravstvo i ostale usluge i Odjeljenja za komunalne poslove.

(4) Komisiju iz stava 2 ovog člana imenuje gradonačelnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: gradonačelnik), na prijedlog šefova odjeljenja iz stava 3 ovog člana i Inspektorata.

(5) Izvještaj iz stava 1 ovog člana Komisija dostavlja Vladi na razmatranje i odobravanje.

POGLAVLJE VI. STRATEŠKA PROCJENA UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

Član 43 (Strateška procjena uticaja na životnu sredinu)

(1) Strateška procjena uticaja na životnu sredinu (u dalnjem tekstu: strateška procjena) je postupak kojim se prethodno procjenjuju mogući znatni uticaji na životnu sredinu koji bi mogli nastati provođenjem strategije i akcionog plana.

(2) Strateškom procjenom se omogućava da se odluke o prihvatanju strategije i akcionog plana donose na temelju poznavanja mogućih znatnih uticaja koje se tiču realizacije strategije i akcionog plana donose na temelju poznavanja mogućih uticaja mjera i aktivnosti u realizaciji strategije i akcionog plana koje bi strategija i akcioni plan svojom provedbom mogli imati na životnu sredinu, a nosiocima aktivnosti i mjera se daje okvir djelovanja i omogućava uključivanje bitnih elemenata zaštite životne sredine u donošenje odluka.

(3) Strateška procjena, kojom se uspostavlja okvir za odobravanje razvojnih projekata, obavezno se provodi prilikom pripreme strategija, planova i akcionih planova u sljedećim oblastima:

- a) prostornog planiranja i upotrebe zemljišta;
- b) poljoprivrede;
- c) šumarstva;
- d) ribarstva;
- e) lovstva;
- f) energetike;
- g) industrije;
- h) prometa;
- i) upravljanja otpadom;
- j) upravljanja vodama;
- k) telekomunikacija;
- l) turizma; i
- m) očuvanja prirodnih staništa biljnog i životinjskog svijeta.

(4) Strateška procjena se izrađuje na temelju strategija razvoja određenog sektora, odnosno karakteristika pojedinačnog sektora, ciljeva njegovog razvoja i prostornog obuhvata.

Član 44 (Strategije i planovi koji ne podliježu strateškoj procjeni)

Strateškoj procjeni ne podliježu strategije i drugi planski dokumenti koji služe isključivo za potrebe civilne zaštite, proglašenja elementarne nepogode, zaštite i spašavanja, planova upravljanja rizikom od poplava te finansijske i budžetske strategije.

Član 45 (Faze u postupku strateške procjene)

(1) Faze u postupku strateške procjene su:

- a) utvrđivanje obima i sadržaja strateške studije;
- b) ocjena strateške studije od strane stručne komisije (u dalnjem tekstu: Komisija za stratešku procjenu);
- c) konsultacije na nacrt strategije i akcionog plana i stratešku studiju koje obuhvataju:
 - 1) učešće zainteresovane javnosti i organizacija,
 - 2) učešće javnosti,
 - 3) konsultacije sa odjeljenjima Distrikta i javnosti Distrikta, entiteta ili druge zemlje, ukoliko izvršenje strategije i akcionog plana može imati uticaj i izvan Distrikta,
 - 4) izvještaj o rezultatima sudjelovanja odjeljenja i javnosti;
- d) ocjene nacrta strateške studije;
- e) usvajanje izvještaja nadležnog odjeljenja odgovornog za pripremu strategije i akcionog plana.

(2) Konsultacije s predstavnicima druge države kao i procedura pribavljanja i davanja mišljenja u vezi sa strateškom procjenom, vode se putem institucija Bosne i Hercegovine nadležne za vanjsku politiku i zaštitu životne sredine.

Član 46 (Nadležnost za provođenje strateške procjene)

Odjelenje nadležno za pripremu strategije i drugih planskih dokumenata dužno je prije započinjanja postupka pribaviti mišljenje nadležnog odjeljenja o potrebi za izradom strateške procjene i obimu i sadržaju strateške procjene.

Član 47 (Utvrdjivanje obima, sadržaja i ocjene strateške studije)

Potreba izrade strateške studije, utvrđivanje obima, sadržaja i ocjene strateške studije detaljno se utvrđuje pravilnikom koji, donosi Vlada na prijedlog nadležnog odjeljenja.

Član 48 (Način provođenja strateške procjene)

- (1) Strateška procjena se provodi tokom izrade nacrta strategije i akcionog plana.
- (2) U postupku strateške procjene osigurava se informisanje i sudjelovanje javnosti na način propisan ovim zakonom.
- (3) Izuzetno od stavova 1 i 2 ovog člana, prilikom izrade prostorno-planskog dokumenta postupak strateške procjene i informisanje i sudjelovanje javnosti provodi se u ranoj fazi izrade tog dokumenta, u skladu s posebnim propisom.

Član 49
(Izrada strateške studije)

- (1) U postupku strateške procjene izrađuje se strateška studija.
- (2) Strateškom studijom određuju se, opisuju i procjenjuju:
- a) očekivani značajni uticaji na životnu sredinu koji mogu uzrokovati provođenje strategije i akcionog plana;
 - b) mogućnosti vezane za zaštitu životne sredine, koje uzimaju u obzir ciljeve i obuhvat strategije i akcionog plana.
- (3) Strateška studija je stručna podloga koja se prilaže uz strategiju i akcioni plan i čini njen sastavni dio.

Član 50
(Organ nadležan za izbor nosioca izrade strateške studije)

- (1) Odjeljenje nadležno za pripremu strategije i akcionog plana izrađuje stratešku studiju ili odlučuje o izboru nosioca izrade strateške studije, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.
- (2) Nositelj izrade strateške studije može biti pravno lice sa sjedištem u Bosni i Hercegovini.
- (3) Pravna lica koja su sudjelovala u izradi strategije ili akcionog plana ne mogu biti angažovana na izradi strateške studije.

Član 51
(Komisija za ocjenu strateške studije)

- (1) Ocjenu strateške studije vrši Komisija za ocjenu strateške studije koju imenuje Vlada Distrikta, na prijedlog nadležnog odjeljenja.
- (2) Komisija za ocjenu strateške studije dužna je dostaviti zainteresovanim odjeljenjima i organizacijama na mišljenje strategiju, akcioni plan i stratešku studiju.
- (3) Zainteresovana odjeljenja i organizacije mogu dostaviti mišljenje u roku od 30 dana od dana prijema strateške studije.

Član 52
(Učešće javnosti u postupku izrade strateške procjene)

Na učešće javnosti u postupku izrade strateške procjene analogno se primjenjuju odredbe člana 36 ili člana 37 ovog zakona.

Član 53
(Ocjena strateške studije)

- (1) Postupak izrade strateške procjene završava ocjenom strateške studije od strane Komisije za ocjenu strateške studije.
- (2) Ocjena strateške studije sadrži načine na koje pitanja zaštite životne sredine treba da budu integrisana u strategiju i akcioni plan.

Član 54 (Mišljenje nadležnog odjeljenja)

Nadležno odjeljenje u roku od 30 dana od dostavljene ocjene Komisije za ocjenu strateške studije daje mišljenje, uzimajući u obzir interes zaštite, očuvanja i unapređenja životne sredine, a naročito:

- a) stepen uticaja provođenja strategije i akcionog plana na životnu sredinu, cijeneći svaki pojedinačni uticaj, kao i kumulativni uticaj na području koje je obuhvaćeno strategijom i akcionim planom;
- b) mjere i aktivnosti koje se trebaju preduzeti da bi se negativan uticaj realizacije strategije i akcionog plana umanjio ili izbjegao kao i moguće alternative zasnovane na ciljevima i geografskom domaćaju strategije i akcionog plana;
- c) izvještaj o provedenim konsultacijama s nadležnim odjeljenjima i javnosti; i
- d) način na koji se predviđa praćenje uticaja na životnu sredinu realizacije strategije i akcionog plana kao i mјere koje preduzima ako pri njihovoj realizaciji bude uočen veći negativan uticaj na životnu sredinu nego što je to predviđeno ili očekivano.

Član 55 (Sredstva za stratešku procjenu)

Sredstva za stratešku procjenu, osiguravaju se iz budžeta Distrikta.

POGLAVLJE VII. PROCJENA UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

Član 56 (Procjena uticaja na životnu sredinu)

(1) Procjena uticaja na životnu sredinu (u dalnjem tekstu: procjena uticaja) obuhvata identifikaciju, opis, procjenu, direktni ili indirektni uticaj projekta na:

- a) ljude, biljni i životinjski svijet i svijet gljiva;
- b) tlo, vodu, zrak, klimu i pejzaž;
- c) materijalna dobra i kulturnu baštinu; i
- d) međudjelovanje faktora navedenih pod tačkama a), b) i c) ovog člana.

(2) Procjeni uticaja ne podliježu projekti koji služe isključivo u svrhu odbrane ili projekti zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u slučaju vanrednog stanja.

Član 57 (Nadležnost za procjenu uticaja na životnu sredinu)

(1) Nadležno odjeljenje provodi postupak procjene uticaja.

(2) U postupak procjene uticaja uključuju se zainteresovane strane, nadležna odjeljenja, udruženja građana i zainteresovana javnost.

Član 58 (Predmet procjene uticaja na životnu sredinu)

Za projekte koji mogu imati značajan uticaj na životnu sredinu s obzirom na njihovu prirodu, veličinu ili lokaciju, provodi se procjena uticaja.

Član 59
(Projekti za koje se obavezno provodi procjena uticaja)

- (1) Projekti za koje se obavezno provodi procjena uticaja utvrđuju se pravilnikom.
- (2) Pored projekata iz stava 1 ovog člana, procjena uticaja potrebna je i za:
- a) značajne promjene na projektima, pri čemu promjena projekta dostiže propisane granice utvrđene pravilnikom iz stava 1 ovog člana;
 - b) projekte čiji rast, upotreba energije, promjena sirovine, upotreba vode, korištenje prostora, emisije ili proizvodnja prelazi 25% (dvadeset pet) procenata od prvobitno utvrđenih vrijednosti;
 - c) prestanak rada, rušenje i zatvaranje objekata iz stava 1 ovog člana i prestanak rada pogona i postrojenja koji podliježu obavezi procjene uticaja; i
 - d) istraživačke aktivnosti iz člana 74 stava 4 ovog zakona.
- (3) Projekti za koje se provodi obavezna procjena uticaja, obim procjene na osnovu karakteristika pojedinačnog projekta, kao i kriterije na osnovu kojih se vrši procjena uticaja utvrđuju se pravilnikom koji donosi Vlada, na prijedlog nadležnog odjeljenja.

Član 60
(Faze procjene uticaja)

Postupak procjene uticaja provodi se u dvije faze:

- a) postupak prethodne procjene uticaja, u kojem se odlučuje o:
 - 1) potrebi provođenja procjene uticaja;
 - 2) obimu procjene uticaja, ako je provođenje procjene uticaja obavezno; i
- b) odobravanje studije o procjeni uticaja.

Član 61
(Pokretanje postupka za prethodnu procjenu uticaja)

(1) Postupak za prethodnu procjenu uticaja pokreće se zahtjevom koji podnosič podnosi nadležnom odjeljenju.

(2) Zahtjev za prethodnu procjenu uticaja sadrži:

- a) opis projekta, uključujući podatke o njegovoj namjeni i veličini;
- b) izvod iz prostorno-planskog akta;
- c) podatke o vrsti i količini materijala koji se koriste, te vrsti i količini očekivanih emisija;
- d) opis mogućih uticaja projekta na životnu sredinu u toku izgradnje, u toku rada ili eksploatacije i u fazi prestanka rada i mjere za smanjenje navedenih uticaja;
- e) opis osnovnih i pomoćnih sirovina i ostalih izvora energije;
- f) opis životne sredine na području pod uticajem projekta; i

g) netehnički rezime informacija iz tački a), b), c), d), e) i f) ovog stava.

(3) Opisi iz stava 2 tački a), d), e) i f) ovog člana pišu se stručnim tehničkim jezikom, sa tekstualnim, numeričkim i grafičkim podacima, a netehnički rezime netehničkim jezikom, na način koji je pogodan za informisanje nadležnih odjeljenja i zainteresovane javnosti.

(4) Izradu zahtjeva za prethodnu procjenu uticaja, podnositelj zahtjeva može pripremiti sam ili povjeriti pravnom licu koje je ovlašteno za obavljanje poslova iz oblasti zaštite životne sredine.

(5) Nadležno odjeljenje može zahtijevati od podnosioca zahtjeva dodatne informacije o projektu koje su mu potrebne za donošenje odluke o obavezi provođenja i obima procjene uticaja.

Član 62 **(Obavezni uvid u zahtjev za prethodnu procjenu uticaja)**

(1) U postupku razmatranja i odlučivanja o zahtjevu za prethodnu procjenu uticaja, nadležno odjeljenje je obavezno dostaviti kopiju zahtjeva i osigurati besplatan uvid u priložene dokumente radi pribavljanja mišljenja sljedećim subjektima:

a) odjeljenjima nadležnim za zaštitu pojedinačnih komponenti životne sredine koji izvođenjem projekta mogu biti izloženi njegovom značajnom uticaju:

- 1) organima nadležnim za zaštitu kulturno-istorijske i prirodne baštine,
- 2) organima nadležnim za zaštitu zdravlja, i
- 3) zainteresovanoj javnosti;

b) organu nadležnom za zaštitu životne sredine Bosne i Hercegovine i entiteta, ako se radi o projektu čija realizacija može imati značajan uticaj na životnu sredinu entiteta ili druge države, saglasno ovom zakonu;

c) zainteresovanoj javnosti.

(2) Pravna i fizička lica iz stava 1 ovog člana daju mišljenje, primjedbe i sugestije nadležnom odjeljenju u vezi sa zahtjevom i priloženoj dokumentaciji, u roku od 15 dana od dana prijema kopije zahtjeva u pismenoj formi.

(3) Nadležno odjeljenje prilikom donošenja odluke uzima u obzir dostavljena mišljenja, primjedbe i sugestije iz stava 2 ovog člana.

Član 63 **(Rješenje o prethodnoj procjeni uticaja)**

(1) O zahtjevu za prethodnu procjenu uticaja nadležno odjeljenje odlučuje rješenjem.

(2) Rješenjem iz stava 1 ovog člana utvrđuje se da:

- a) nije potrebna procjena uticaja; ili
- b) je neophodna izrada studije, obim i sadržaj studije kod projekata koji u toku izgradnje mogu imati značajan uticaj.

(3) U rješenju o prethodnoj procjeni uticaja, nadležno odjeljenje određuje obavezu pribavljanja ekološke dozvole.

Član 64 (Provodenje postupka prethodne procjene uticaja)

(1) Obim studije određuje se prema specifičnim karakteristikama pojedinačnog projekta i kriterijima određenim u pravilniku iz člana 59 stava 3 ovog zakona.

(2) Prilikom donošenja rješenja o prethodnoj procjeni uticaja, nadležno odjeljenje dužno je razmotriti i uzeti u obzir pravovremeno dostavljena mišljenja i sugestije iz člana 62 ovog zakona.

(3) Rješenje iz stava 2 ovog člana donosi se u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

(4) Nadležno odjeljenje dostavlja rješenje o prethodnoj procjeni uticaja iz stava 2 ovog člana podnosiocu zahtjeva i isto objavljuje na internet stranici Vlade.

Član 65 (Izrada studije)

(1) Ukoliko je rješenjem o prethodnoj procjeni uticaja utvrđena obaveza pribavljanja studije, podnositelj zahtjeva je dužan istu pribaviti od ovlaštenog nosioca izrade studije.

(2) Ovlaštenja za izradu studije izdata od strane nadležnih organa entiteta priznaju se u Distriktu.

(3) Nadležno odjeljenje vodi javni elektronski registar nosilaca izrade studije kojima je izdato ovlaštenje iz stava 2 ovog člana.

(4) Odjeljenja i drugi organi koji imaju nadležnost ili odgovornost u oblasti zaštite životne sredine dužna su omogućiti pristup podacima koji su potrebni za izradu studije.

(5) Ovlašteni nosilac izrade studije i drugu dokumentaciju, u skladu s ovim zakonom i propisom iz stava 2 ovog člana odgovoran je za istinitost, tačnost, stručnu utemeljenost u vezi s izradom i sadržajem dokumentacije za koju mu je dato ovlaštenje.

(6) Pravilnikom iz člana 59 stava 3 utvrđuju se:

- a) uslovi za davanje ovlaštenja nosiocima izrade studije;
- b) način i kriterije koje mora ispunjavati nosilac izrade studije;
- c) visina naknade troškova izdavanja ovlaštenja nosiocima izrade studije.

Član 66 (Sadržaj studije)

(1) Sadržaj studije utvrđuje se pravilnikom koji donosi Vlada na prijedlog nadležnog odjeljenja.

(2) Pored sadržaja utvrđenih u pravilniku iz stava 1 ovog člana, studija obavezno sadrži i dio u kojem se daje skraćeni pregled dostavljenih mišljenja, primjedbi i sugestija zainteresovanih

strana u postupku prethodne procjene uticaja i obrazloženja mišljenja, primjedbi i sugestija koja su uzeta u obzir prilikom izrade studije, na način utvrđen pravilnikom iz stava 1 ovog člana.

(3) Ukoliko se radi o projektu za koji je potrebno pribavljanje ekološke dozvole saglasno ovom zakonu i podzakonskim aktima, studija sadrži i plan upravljanja otpadom koji se izrađuje u skladu s posebnim zakonom, ako je primjenjivo.

(4) Obavezan sadržaj studije je i eventualni uticaj projekta na životnu sredinu entiteta ili prekogranični uticaj, saglasno ovom zakonu.

Član 67

(Podnošenje studije nadležnom odjeljenju i obavještavanje javnosti)

(1) Podnositelj zahtjeva dostavlja nadležnom odjeljenju po jedan primjerak studije u štampanoj i elektronskoj formi u roku od 30 dana od dana izrade studije.

(2) Nadležno odjeljenje je dužno u roku od 15 dana od dana podnošenja studije objaviti studiju na internet stranici Vlade.

Član 68

(Javna rasprava)

(1) Nadležno odjeljenje obavještava i poziva javnost na javnu raspravu o studiji.

(2) Poziv za javnu raspravu se dostavlja najmanje 15 dana prije dana održavanja javne rasprave.

(3) Sugestije i primjedbe javnosti dostavljaju se nadležnom odjeljenju u pisanoj formi u roku od 15 dana od dana održavanja javne rasprave.

(4) Nosilac projekta organizuje javnu raspravu na mjestu koje je najbliže lokaciji projekta za koji je izrađena studija.

(5) Nadležno odjeljenje dužno je sačiniti zapisnik o održanoj javnoj raspravi najkasnije u roku od sedam dana od dana održavanja javne rasprave.

Član 69

(Stručna komisija)

(1) Ocjenu studije vrši stručna komisija sastavljena od zaposlenika nadležnog odjeljenja, koju imenuje šef nadležnog odjeljenja (u dalnjem tekstu: komisija).

(2) U komisiju može biti imenovano lice sa visokom stručnom spremom odgovarajuće struke koje nije zaposlenik nadležnog odjeljenja, ukoliko je po ocjeni komisije za ocjenu studije neophodno angažovati druge stručnjake.

(3) Komisija ocjenjuje studiju u roku od 30 dana od dana održavanja javne rasprave.

(4) Studija za koju komisija utvrdi da sadrži nedostatke vraća se podnosiocu zahtjeva na doradu zajedno s instrukcijama komisije i dostavljenim primjedbama nadležnih organa i zainteresovane javnosti.

(5) Ukoliko dorađena studija ne bude odobrena, novi zahtjev sa novom studijom može biti podnesen najranije po proteku perioda od tri mjeseca od dana dostavljanja rješenja kojim se studija odbija.

Član 70 (Donošenje odluke o studiji)

(1) Šef nadležnog odjeljenja donosi rješenje kojim odobrava ili odbija studiju, u roku od 30 dana od dana ocjenjivanja studije od strane komisije.

(2) Studija se odbija ukoliko:

- a) se utvrdi da bi projekat mogao izazvati značajno onečišćenje životne sredine ili u značajnoj mjeri ugroziti životnu sredinu;
- b) projekat nije u skladu sa strategijom zaštite životne sredine i akcionim planom zaštite životne sredine Distrikta;
- c) projekat nije saglasan s međunarodnim obavezama Bosne i Hercegovine po pitanju zaštite životne sredine;
- d) u slučaju da studija nije izrađena u skladu s ovim zakonom.

(3) Rješenje o odobravanju ili odbijanju studije dostavlja se:

- a) podnosiocu zahtjeva;
- b) zainteresovanoj javnosti;
- c) drugoj državi, u slučaju utvrđenog prekograničnog uticaja na životnu sredinu.

(4) Dostavljanje rješenja iz stava 3 ovog člana provodi se u skladu s odredbama Zakona o upravnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i objavljuje na internet stranici Vlade.

(5) U slučaju iz stava 3 tačka c) ovog člana dostavljanje se vrši posredstvom nadležnog organa Bosne i Hercegovine.

Član 71 (Važenje rješenja o odobravanju studije)

Ukoliko podnositelj zahtjeva ne pribavi odobrenje za građenje u roku od tri godine od dana prijema rješenja, dužno je ponovno pribaviti rješenje o odobravanju Studije.

Član 72 (Troškovi nastali u postupku procjene uticaja)

(1) Troškove obavještavanja i omogućavanja učešća javnosti u postupku procjene uticaja i druge troškove nastale u postupku procjene uticaja, snosi podnositelj zahtjeva.

(2) Troškovi i metodologija obračuna troškova nastalih u postupku procjene uticaja utvrđuju se pravilnikom koji donosi Vlada na prijedlog nadležnog odjeljenja.

Član 73

(Mogući uticaj projekta na životnu sredinu u entitetima i prekograničnog uticaja na životnu sredinu)

(1) Kada nosilac izrade studije utvrdi da projekat može imati značajan uticaj na životnu sredinu druge države ili entitet, dužan je izraditi posebno poglavje u studiji s procjenom uticaja na životnu sredinu druge države ili entitet.

(2) Pravila koja se odnose na procjenu uticaja na okoliš u kontekstu prekograničnih uticaja primjenjuju se i kada postoji takva obaveza po međunarodnim ugovorima odnosno multilateralnim ili bilateralnim sporazumima čiji je potpisnik Bosna i Hercegovina.

(3) Nadležno odjeljenje dužno je osigurati učešće organa nadležnih za zaštitu životne sredine entiteta i druge države i zainteresovane javnosti entiteta i druge države posredstvom organa Bosne i Hercegovine nadležnog za pitanja zaštite životne sredine.

POGLAVLJE VIII. EKOLOŠKA DOZVOLA

Član 74

(Cilj i svrha izdavanja ekološke dozvole)

(1) Ekološka dozvola je upravni akt koju izdaje nadležno odjeljenje s ciljem osiguravanja mjera za sprečavanje i smanjenje emisija u zrak, vodu, tlo, smanjenje uticaja na stanovništvo, biljni i životinjski svijet i sprečavanje stvaranja otpada i buke kako bi se ostvario visok nivo zaštite životne sredine kao cjeline.

(2) Pogon ili postrojenje za koje je neophodno pribavljanje ekološke dozvole, ne može biti pušteno u rad, odnosno ne može pribaviti upotrebnu dozvolu bez ekološke dozvole.

(3) Ekološka dozvola se izdaje i u slučaju značajne promjene u radu pogona i postrojenja.

(4) Ekološka dozvola se ne izdaje za istraživačke aktivnosti, razvojne aktivnosti ili za testiranje novih proizvoda i procesa.

(5) Pravilnik kojim se utvrđuju pogoni i postrojenja koji mogu biti pušteni u rad samo ukoliko imaju ekološku dozvolu izdatu u skladu s odredbama ovog zakona, donosi Vlada na prijedlog nadležnog Odjeljenja.

Član 75

(Opće obaveze operatera)

(1) U svrhu kompletne zaštite životne sredine od štetnih uticaja djelatnosti koje se obavljaju u pogonu i postrojenju, operater je dužan osigurati da pogoni i postrojenja budu izgrađeni i funkcionišu tako da se:

- a) ne ugrožava zdravlje ljudi, ostvaruje povoljno stanje flore i faune, ne dovode do gubitka staništa organizama koji se nalaze na području uticaja postrojenja ili ne ugrožava životna sredina zbog emisije supstanci ili od pogona i postrojenja;
- b) preduzmu sve odgovarajuće preventivne mjere za sprečavanje zagađenja i ne prouzrokuju zagađenja iznad graničnih vrijednosti;
- c) izbjegava stvaranje otpada, na način da njegovu količinu svodi na najmanju moguću mjeru ili stvoreni otpad ponovno koristi, reciklira ili odlaze na način da se izbjegne i smanji negativan uticaj na životnu sredinu;
- d) efikasno koriste energetski i prirodni resursi;
- e) preduzmu mjere za sprečavanje nesreća i ograničavanje njihovih posljedica; i
- f) preduzmu mjere nakon prestanka rada postrojenja za izbjegavanje rizika od onečišćenja i za vraćanje lokacije na kojoj se nalazi pogon i postrojenje, u zakonom propisano stanje životne sredine.

(2) Opće obaveze operatera u stavu 1 ovog člana predstavljaju opće obaveze operatera koje je operater dužan ispuniti tokom izgradnje, rada, održavanja i prestanka rada pogona i postrojenja.

(3) Za pogone i postrojenja za koje nije potrebno pribavljanje ekološke dozvole, nadležno odjeljenje pri izdavanju drugih potrebnih odobrenja ili dozvola uzima u obzir ispunjenje mjera iz stava 1 ovog člana.

Član 76 (Objedinjavanje ekološke dozvole)

(1) Za više pogona i postrojenja na istoj lokaciji kojim upravlja isti operater može se podnijeti jedan zahtjev za izdavanje ekološke dozvole.

(2) Zahtjev za izdavanje ekološke dozvole može podnijeti i više operatera, ako je pogon ili postrojenje tehnološka cjelina koju čini više dijelova postrojenja kojima upravljuju različiti operateri.

(3) U slučaju iz stava 2 ovog člana, ekološkom dozvolom se utvrđuju obaveze i odgovornosti svakog operatera posebno, a svi operateri smatraju se titularima iste ekološke dozvole i ista se dostavlja svim operaterima.

(4) Operater može podnijeti zahtjev za objedinjavanje ekološke dozvole prilikom obnavljanja ekološke dozvole, ukoliko nijednoj od dozvola čije se objedinjavanje traži nije istekao period važenja.

(5) Ako se ekološka dozvola izdaje za pogone ili postrojenja iz stava 1 ovog člana, svako postrojenje i pogon mora ispunjavati uslove propisane ovim zakonom.

Član 77 (Zahtjev za izdavanje ekološke dozvole)

(1) Zahtjev za izdavanje ekološke dozvole podnosi se nadležnom odjeljenju u jednom primjerku u pisanoj formi i u jednom primjerku u elektronskoj formi.

(2) Zahtjev za izdavanje ekološke dozvole sadrži:

- a) podatke o podnosiocu zahtjeva, naziv i sjedište operatera, ime osobe ovlaštene za zastupanje, broj telefona i e-mail adresu; i
- b) lokaciju pogona i postrojenja.

(3) Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana prilaže se dokumentacija koja sadrži sljedeće podatke:

- a) opis pogona i postrojenja;
- b) opis osnovnih i pomoćnih sirovina, ostalih tvari i energije koja se koristi ili koju proizvodi pogon i postrojenje;
- c) opis stanja lokacije pogona i postrojenja;
- d) opis izvora emisija, priroda i količine emisija iz pogona i postrojenja na sve komponente životne sredine, odnosno izvještaj o nultom stanju, kao i identifikacija značajnih uticaja na životnu sredinu;
- e) opis predloženih mjera, tehnologija i drugih tehnika za sprečavanje ili ukoliko to nije moguće, smanjenje emisija iz postrojenja;
- f) opis mjera za sprečavanje produciranja otpada, kao i za povrat korisnog materijala iz otpada koje producira postrojenje;
- g) opis ostalih mjera radi usklađivanja s osnovnim obavezama operatera, posebno mjera nakon zatvaranja ili rušenja pogona i postrojenja;
- h) opis planiranih mjera za smanjenje emisija i opis planiranog monitoringa;
- i) izvod iz planskog akta relevantan za zaštitu životne sredine;
- j) pravosnažni vodni akt ukoliko je primjenjivo;
- k) netehnički rezime;
- l) plan upravljanja otpadom, ukoliko je primjenjivo;
- m) izvještaj o stanju sigurnosti i/ili za sprečavanje velikih nesreća ukoliko se radi o pogonu ili postrojenju koje može izazvati velike nesreće.

(4) U slučaju kada se za novi pogon i postrojenje ili znatnu promjenu postojećeg pogona ili postrojenja provodi procjena uticaja, sve relevantne informacije prikupljene u postupku procjene uticaja prilaže se uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole, uključujući studiju i rješenje o odobrenju studije, ukoliko je izrada studije bila neophodna.

(5) Zahtjev za izdavanje ekološke dozvole izrađuje ovlašteno lice za operatera.

Član 78 (Sudjelovanje javnosti)

(1) Nadležno odjeljenje obavještava zainteresovanu javnost o podnesenom zahtjevu za izdavanje ekološke dozvole i objavljuje zahtjev s priloženom dokumentacijom na internet stranici Vlade.

(2) Zainteresovana javnost ima pravo dostaviti nadležnom odjeljenju mišljenja, primjedbe i sugestije o zahtjevu i priloženoj dokumentaciji u pisanoj formi, u roku od 30 dana od dana objavljivanja informacije iz stava 1 ovog člana.

Član 79 (Izdavanje ekološke dozvole)

(1) Nadležno odjeljenje izdaje ekološku dozvolu u roku od 90 dana od dana prijema urednog zahtjeva.

(2) Ekološka dozvola sadrži:

- a) granične vrijednosti emisija zasnovane na važećim propisima ili najboljim raspoloživim tehnikama, po svakoj emisijskoj tački;
- b) mjere za zaštitu svih komponenti životne sredine koje su pogodene emisijom;
- c) mjere za upravljanje otpadom koji proizvodi pogon i postrojenje, ako je primjenjivo;
- d) mjere zaštite od buke i vibracija, ako je primjenjivo;
- e) mjere za sprečavanje ili minimiziranje prekograničnog onečišćenja životne sredine;
- f) sistem praćenja emisija uz određivanje metodologije i učestalosti mjerena;
- g) uslove i mjere za sprečavanje velikih nesreća, ako je primjenjivo;
- h) mjere sanacije nakon prestanka rada postrojenja;
- i) mjere vezane za uslove rada u izvanrednim situacijama;
- j) iznos osiguranja za eventualnu štetu prouzrokovana zagađenjem životne sredine, ako je primjenjivo.

(3) Kada standard kvaliteta životne sredine zahtijeva strože mjere u odnosu na one koje su utvrđene posebnim propisima kojima su regulisane granične vrijednosti emisija, u ekološku dozvolu se unose dodatne ili strože mjere kako bi se postigao standard kvaliteta životne sredine.

(4) Kada standard kvaliteta životne sredine zahtijeva strože mjere u odnosu na one koje su ostvarive primjenom najboljih raspoloživih tehnika, u ekološku dozvolu se uključuju dodatne ili strože mjere koje mogu da se odnose na ograničenje radnih sati, korištenje manje onečišćujućih goriva i tome slično.

(5) Sve mjere sadržane u ekološkoj dozvoli su obavezno praćene utvrđenim rokom za njihovu realizaciju.

(6) Nacrt rješenja o izdavanju ekološke dozvole objavljuje se na internet stranici Vlade.

(7) Rok za dostavu sugestija i mišljenja javnosti na nacrt rješenja je osam dana od dana objave.

Član 80 (Dostava ekološke dozvole i pravo na žalbu)

(1) Ekološka dozvola se dostavlja istovremeno podnosiocu zahtjeva, nadležnom inspektoru i zainteresovanoj stranci.

(2) Ekološka dozvola se izdaje na period od pet godina.

(3) Protiv rješenja o izdavanju ekološke dozvole može se izjaviti žalba Apelacionoj komisiji.

Član 81 (Obaveze operatera nakon pribavljanja ekološke dozvole)

(1) Operater je obavezan:

- a) provoditi praćenje emisija i uticaja koje izazivaju pogon i postrojenje;
- b) osigurati provjeru usklađenosti rada pogona i postrojenja saglasno rokovima, mjerama i praćenjem kako su predviđeni ekološkom dozvolom;

- c) dostavljati nadležnom odjeljenju izvještaj o izvršenom mjerenu emisija u zrak, godišnji izvještaj o vrstama, količini i načinu zbrinjavanja otpada, izvještaj o monitoringu buke i drugim mjerama propisanim ekološkom dozvolom;
- d) otkloniti nedostatke utvrđene prilikom nadzora rada pogona i postrojenja bez odlaganja;
- e) osigurati odgovarajuće održavanje pogona i postrojenja, kao i redovnu kontrolu nad radom tehničkih uređaja;
- f) bez odlaganja preduzeti sanacijske mjere s ciljem ponovnog uspostavljanja usklađenosti s ekološkom dozvolom i propisima, u slučaju nesreća koje vode prekoračenju graničnih vrijednosti emisija;
- g) smanjiti ili privremeno obustaviti rad pogona i postrojenja, ukoliko nesreća može prouzrokovati ozbiljnu prijetnju po ljudsko zdravlje ili životnu sredinu.

(2) Operater dostavlja nadležnom odjeljenju izvještaj o postupanju po osnovu izvršenog inspekcijskog nadzora i preduzetim sanacijskim mjerama koje su naložene u slučaju utvrđenih nedostataka.

Član 82 (Odbacivanje, odnosno odbijanje zahtjeva za izdavanje ekološke dozvole)

(1) Zahtjev koji nije dopunjjen ni u naknadno dostavljenom roku nadležno odjeljenje odbacuje u skladu sa Zakonom o upravnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

(2) Nadležno odjeljenje odbija zahtjev za izdavanje ekološke dozvole ukoliko:

- a) sadrži netačne podatke koji su od uticaja za izdavanje ekološke dozvole; i
- b) ne sadrži potrebnu dokumentaciju iz koje se nesumnjivo mogu utvrditi uticaji na životnu sredinu, odnosno dokumentacija nije sačinjena u skladu s pravnim, ekološkim i zdravstvenim standardima.

(3) Rješenje kojim se zahtjev za izdavanje ekološke dozvole odbija dostavlja se podnosiocu u roku od sedam dana od dana donošenja rješenja i o tome se obavještava nadležni inspektor.

Član 83 (Obnavljanje ekološke dozvole)

(1) Obnavljanje ekološke dozvole vrši se na zahtjev operatera koji se podnosi nadležnom odjeljenju najkasnije 90 dana prije isteka perioda važenja ekološke dozvole.

(2) Nadležno odjeljenje vrši obnavljanje ekološke dozvole svakih pet godina.

(3) Operater uz zahtjev za obnavljanje ekološke dozvole, pored identifikacijskih podatka, adresu, kontakt-telefona i e-mail adresu, dostavlja izvještaj o praćenju i vršenju mjerena predviđenih ekološkom dozvolom.

(4) Nakon razmatranja zahtjeva i informacija iz izvještaja dostavljenih od strane operatera koji podnosi zahtjev za obnavljanje ekološke dozvole, nadležno odjeljenje:

- a) u roku od 60 dana izdaje obnovljenu ekološku dozvolu ili
- b) odbija zahtjev za obnavljanje ekološke dozvole.

(5) Ukoliko operater ne podnese zahtjev za obnavljanje ekološke dozvole saglasno odredbama stava 1 ovog člana, nadležno odjeljenje donosi rješenje kojim se utvrđuje prestanak važenja ekološke dozvole i o tome izvještava nadležnog inspektora.

(6) Odredbe o učešću javnosti u postupku pribavljanja ekološke dozvole shodno se primjenjuju u postupku obnavljanja ekološke dozvole.

Član 84 (Ponovno razmatranje i izmjene ekološke dozvole)

(1) Nadležno odjeljenje ponovno razmatra, odnosno revidira uslove utvrđene ekološkom dozvolom i vrši izmjene ekološke dozvole, ukoliko:

- a) je došlo do značajnih promjena u najboljim raspoloživim tehnikama koje omogućuju znatno smanjenje štetnih emisija ili
- b) sigurnost odvijanja rada i djelatnosti zahtijeva upotrebu drugih tehnologija.

(2) Nadležno odjeljenje može ponovno razmatrati ekološku dozvolu, ukoliko postoji zahtjev nadležnog inspektora i zainteresiranih strana koje žive na području rada pogona i postrojenja, kojim se tvrdi da rad pogona i postrojenja može imati negativan uticaj i ugrožavati ili predstavljati opasnost po životnu sredinu i zdravlje.

(3) Ukoliko su izmjene pogona i postrojenja radi prilagodbe zahtjevima u području zaštite životne sredine moguće i rezultirale bi manje štetnim uticajima na životnu sredinu i zdravlje, nadležno odjeljenje nalaže operateru izradu plana prilagodbe s mjerama i rokovima dostizanja najboljih raspoloživih rezultata i usklađivanje s odredbama ovog zakona i provedbenih propisa.

(4) Odredbe o učešću javnosti u postupku pribavljanja ekološke dozvole shodno se primjenjuju i u postupku ponovnog razmatranja i izmjena ekološke dozvole.

Član 85 (Promjena u radu)

(1) Ukoliko operater pogona i postrojenja tokom trajanja važenja izdate ekološke dozvole planira promjenu prirode ili funkcionisanja postrojenja ili proširenje postrojenja ili promjenu sirovine koje može uticati na okoliš, dužan je o tome pismeno obavijestiti nadležno odjeljenje.

(2) Obavještenje iz stava 1 ovog člana sadrži podatke o postojećem pogonu i postrojenju i planiranoj promjeni rada uključujući i druge podatke važne za utvrđivanje značaja promjene u radu.

(3) Ako prilikom razmatranja zahtjeva utvrdi da proizvodnja, upotreba energije, korištenje vode, korištenje prostora, emisije ili proizvodnja otpada prelazi 25% (dvadeset pet posto) od ranije utvrđenih vrijednosti, nadležno odjeljenje utvrđuje da je promjena u radu značajna.

(4) Ukoliko su za utvrđivanje da li je promjena u radu značajna potrebne dodatne stručne kvalifikacije, nadležno odjeljenje može zatražiti od operatera da dostavi mišljenje lica ovlaštenog za izradu akata iz oblasti zaštite životne sredine, o mogućim uticajima predložene promjene na životnu sredinu.

(5) Nadležno odjeljenje odlučuje u roku od 30 dana od dana dobijanja potrebnih podataka o tome da li je promjena značajna te o tome obavještava operatera i poziva ga da podnese novi zahtev za izdavanje ekološke dozvole, koji sadrži podatke o postojećem i planiranom dijelu pogona i postrojenja.

(6) Na postupak izdavanja ekološke dozvole u slučaju promjene u radu shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona o izdavanju ekološke dozvole.

Član 86 (Prestanak rada)

(1) Kada pogon i postrojenje za koje je izdata ekološka dozvola prestane s radom, operater je dužan postupiti saglasno ekološkoj dozvoli te o tome obavijestiti nadležno odjeljenje i inspektora u pisanoj formi.

(2) Stečajni upravnik obavještava nadležno odjeljenje o pokrenutom stečajnom postupku kao i o mogućnosti provođenja mjera i praćenja navedenih u ekološkoj dozvoli.

(3) Nakon što nadležno odjeljenje utvrди da su okolnosti iz stava 1 ovog člana ispunjeni, donosi rješenje o prestanku važenja ekološke dozvole te rješenje objavljuje na internet stranici Vlade.

Član 87 (Prestanak važenja ekološke dozvole)

(1) Ekološka dozvola prestaje da važi ukoliko:

- a) operater podnose zahtjev za prestanak važenja ekološke dozvole;
- b) se utvrdi da operater nije obavijestio nadležno odjeljenje o značajnim promjenama na pogonu i postrojenju;
- c) operater prestane da ispunjava uslove i mjere utvrđene u ekološkoj dozvoli;
- d) nadležni inspektor utvrdi da operater ne ispunjava obaveze iz ekološke dozvole;
- e) se naknadno utvrdi da je operater dobio ekološku dozvolu na osnovu pogrešnih i lažnih podataka ili krivotvorene dokumentacije;
- f) pogon i postrojenje za koje je izdata ekološka dozvola ne radi duže od jedne godine;
- g) operater ne vrši monitoring i ne dostavlja izvještaje o mjerjenjima u rokovima kako su utvrđeni ekološkom dozvolom, odnosno ne provodi druge obaveze utvrđene ekološkom dozvolom;
- h) operater ne postupi po nalogu nadležnog inspektora prema zapisniku o izvršenom inspekcijskom pregledu; i
- i) je okončan postupak likvidacije.

(2) Ako se utvrdi postojanje jedne ili više okolnosti iz stava 1 ovog člana, nadležno odjeljenje donosi rješenje o prestanku važenja ekološke dozvole, koje dostavlja operateru i nadležnom inspektoru.

(3) Protiv rješenja o prestanku važenja ekološke dozvole može se izjaviti žalba Apelacionoj komisiji.

(4) Žalba na rješenje o prestanku važenja ekološke dozvole ne odgađa izvršenje.

(5) Rješenjem o prestanku važenja ekološke dozvole utvrđuje se obaveza i obveznik izvršenja mjera sanacije za pogon, postrojenje i lokaciju na kojem se pogon i postrojenje nalaze, poslije prestanka aktivnosti, kako bi se izbjegao rizik po životnu sredinu, zdravlje i materijalna dobra.

Član 88 (Granične vrijednosti emisija)

Granične vrijednosti emisija koje su propisane i sadržane u ekološkoj dozvoli, zasnovane su na propisima kojima se definiraju granične vrijednosti emisija, a koji se usaglašavaju s najboljim raspoloživim tehnikama (BAT (Best Available Technics)).

Član 89 (Utvrđivanje najbolje raspoložive tehnike)

- (1) Najbolje raspoložive tehnike se utvrđuju u formi tehničkih uputa.
- (2) Tehničke upute pripremaju radne grupe koje imenuje Vlada na prijedlog nadležnog odjeljenja.
- (3) Za djelatnosti za koje nisu definisane najbolje raspoložive tehnike u skladu s odredbama ovog člana, primjenjuju se najbolje tehnike EU.
- (4) Informacije o razvoju tehničkih uputa su dostupne javnosti.
- (5) Djelatnosti za koje se utvrđuju najbolje raspoložive tehnike, odnos s referentnim dokumentima za najbolje raspoložive tehnike i primjena drugih dokumenata o najboljim raspoloživim tehnikama, kriterijima za određivanje najboljih raspoloživih tehnika, sadržaju tehničkih uputa o najboljim raspoloživim tehnikama i donošenju odluka i način rada radnih grupa za izradu i ažuriranje tehničkih uputa o najboljim raspoloživim tehnikama utvrđuju se pravilnikom koji donosi Vlada na prijedlog nadležnog odjeljenja.

Član 90 (Registar ekoloških dozvola)

- (1) Nadležno odjeljenje uspostavlja i vodi Registar ekoloških dozvola.
- (2) Sadržaj i način vođenja Registra ekoloških dozvola utvrđuje se pravilnikom koji donosi Vlada na prijedlog nadležnog odjeljenja.

POGLAVLJE IX. SPREČAVANJE VELIKIH NESREĆA

Član 91 (Sprečavanje i nadzor velikih nesreća)

- (1) Operater pogona i postrojenja, uključujući skladišta koji izazivaju veliku nesreću, zbog prisustva opasnih supstanci u količinama iznad graničnih vrijednosti utvrđenih posebnim propisima, dužan je:
 - a) dostaviti nadležnom odjeljenju podatke o svim prijetećim opasnostima od štete u životnoj sredini ili o sumnji na takvu opasnost;

- b) preduzeti potrebne mjere s ciljem sprečavanja opasnosti od velike nesreće;
- c) tražiti upute o potrebnim mjerama koje je neophodno preduzeti.

(2) Operater je dužan u bilo koje vrijeme nadležnom odjeljenju i nadležnom inspektoru dostaviti dokaze o preduzetim mjerama.

(3) Ukoliko nadležno odjeljenje dobije informacije o prijetećoj opasnosti od štete po životnu sredinu, a ne može utvrditi operatera ili operater ne snosi odgovornost, nadležno odjeljenje je dužno obavijestiti Odjeljenje za javnu sigurnost i nadležnog inspektora.

Član 92

(Obaveza operatera pogona ili postrojenja ili koje može izazvati veliku nesreću)

(1) Operater pogona i postrojenja ili skladišta iz člana 91 stava 1 ovog zakona dužan je nadležnom odjeljenju dostaviti obavještenje sa sljedećim podacima:

- a) ime odgovornog lica i adresu registrovanog mjesta sjedišta pogona i postrojenja ili skladišta;
- b) informacije o prisutnim opasnim supstancama u pogonu, postrojenju ili skladištu;
- c) količinu i fizički oblik opasnih supstanci u pogonu i postrojenju ili skladištu;
- d) opis pogona, postrojenja i skladišta;
- e) neposredno okruženje pogona, postrojenja ili skladišta koji mogu prouzrokovati veliku nesreću ili pogoršati njene posljedice.

(2) Podaci iz stava 1 ovog člana dostavljaju se nadležnom odjeljenju uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole.

(3) U slučaju značajnog povećanja u količini ili značajne promjene u prirodi ili fizičkom obliku prisutne opasne supstance ili svake promjene postupka u kojem se koristi opasna supstanca, promjene u radu pogona i postrojenja ili uređaja koja bi mogla znatno uticati na opasnost od velike nesreće ili trajnog zatvaranja pogona i postrojenja ili skladišta operater je dužan bez odlaganja obavijestiti nadležno odjeljenje.

Član 93

(Obavještavanje o velikim nesrećama)

(1) Operater pogona i postrojenja ili skladišta dužan je u što kraćem roku obavijestiti nadležno odjeljenje, organ nadležan za pitanja civilne zaštite i nadležnog inspektora, te dostaviti podatke o:

- a) okolnostima velikih nesreća;
- b) prisutnim opasnim supstancama;
- c) procjeni uticaja velikih nesreća; i
- d) preduzetim hitnim mjerama.

(2) Operater je dužan obavijestiti nadležno odjeljenje o preduzetim mjerama za ublažavanje posljedica nesreće velikih razmjera i sprečavanje pojave novih.

(3) Operater je dužan svaku novu informaciju vezanu za nesreću velikih razmjera dostaviti nadležnom odjeljenju, Odjeljenju za javnu sigurnost i nadležnom inspektoru.

(4) Fizička ili pravna lica koja su pogođena ili postoji vjerovatnost da će biti pogođena štetom u životnoj sredini, koja imaju opravdan interes u vezi s odlukama o životnoj sredini koja se odnose na štetu nastalu nesrećom velikih razmjera ili koja se pozivaju na povrede prava imaju pravo prijaviti nadležnom inspektoru sve slučajeve štete u životnoj sredini ili opasnosti od štete koje su im poznate, kao i zahtijevati preduzimanje mjera kako bi se šteta spriječila, ili smanjila šteta prouzrokovana velikim nesrećama.

Član 94 **(Plan sprečavanja velikih nesreća)**

(1) Operater pogona i postrojenja ili skladišta iz člana 91 ovog zakona dužan je pripremiti plan sprečavanja velike nesreće (u dalnjem tekstu: plan) i osigurati provođenje plana kojim se postiže visok nivo zaštite ljudi i životne sredine putem odgovarajućih sredstava, struktura i sistema upravljanja, organizacije i kadrova, identifikacije i procjene opasnosti, nadzora rada, planiranja interventnih mjer i provođenja monitoringa pogona i postrojenja.

(2) Operater je dužan pripremiti plan te izvršiti procjenu stanja sigurnosti za nove pogone i postrojenja ili skladišta u roku od najmanje tri mjeseca prije početka gradnje.

(3) Plan iz stava 1 ovog člana dostavlja se nadležnom odjeljenju, inspektoru i Odjeljenju za javnu sigurnost uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole.

Član 95 **(Izvještaj o stanju sigurnosti)**

(1) Za pogon, postrojenje ili skladište u kojima su prisutne opasne supstance u količinama utvrđenim posebnim propisima, operater je dužan sačiniti izvještaj o stanju sigurnosti kojim se utvrđuju:

- a) plan sprečavanja velikih nesreća i sistem sigurnosnog upravljanja za njegovo provođenje;
- b) procjena rizika pojave velikih nesreća te preduzete mјere za njihovo identifikovanje i ograničavanje posljedica;
- c) sigurnosne mјere uključene u projektovanje, gradnju, funkcionisanje i održavanje pogona i postrojenja;
- d) plan intervencija.

(2) Operater revidira izvještaj o stanju sigurnosti najmanje svake tri godine.

(3) Na zahtjev nadležnog odjeljenja ili inspektora, operater je dužan sačiniti izmjene izvještaja o stanju sigurnosti s obrazloženjem za novonastale okolnosti i nove tehnologije u vezi s pitanjima sigurnosti.

(4) Izvještaj o stanju sigurnosti za postojeći pogon, postrojenje ili skladište se dostavlja nadležnom odjeljenju, Odjeljenju za javnu sigurnost i inspektoru najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(5) Odjeljenje za javnu sigurnost objavljuje izvještaj o stanju sigurnosti na internet stranici Vlade.

Član 96 **(Promjena u radu pogona, postrojenja ili skladišta)**

(1) U slučaju promjena u radu pogona i postrojenja ili promjena količine opasnih supstanci koje mogu uzrokovati velike nesreće operater je dužan preispitati i, ukoliko je neophodno, ažurirati plan.

(2) U slučaju prestanka rada pogona, postrojenja ili skladišta, operater je dužan pismeno obavijestiti nadležno odjeljenje o ispunjavanju uslova utvrđenih ekološkom dozvolom koji se odnose na mjere preduzete nakon što je postrojenje, pogon ili skladište prestalo s radom.

Član 97 **(Postupak u slučaju prestanka rada pogona, postrojenja ili skladišta)**

(1) Po konačnom obustavljanju aktivnosti pogona i postrojenja ili skladišta za koje je izdata ekološka dozvola, operater putem ovlaštenih lica vrši procjenu stanja kontaminacije tla i podzemnih voda opasnim supstancama koje su korištene ili su proizvedene u pogonu i postrojenju ili skladištu ili su ispuštanе iz pogona i postrojenja ili skladišta.

(2) Kada je pogon, postrojenje ili skladište uzrokovalo značajno zagađenje tla ili podzemnih voda opasnim supstancama u poređenju s nultim stanjem, operater je dužan preduzeti potrebne mjere za sanaciju tog stanja, kako bi se lokacija vratila u prvobitno stanje.

(3) Nakon konačnog obustavljanja aktivnosti u pogonu i postrojenju ili skladištu i u slučaju kada kontaminacija tla i podzemnih voda na lokaciji predstavlja značajnu prijetnju zdravlju ili životnoj sredini kao rezultat aktivnosti koje je obavljao operater i uzimajući u obzir uslove lokacije pogona, postrojenja ili skladišta utvrđene nultim stanjem, operater je dužan preduzeti potrebne radnje s ciljem uklanjanja, kontrole, ograničavanja ili smanjenja prisustva opasnih supstanci tako da lokacija, uzimajući u obzir njeno trenutno i buduće korištenje, ne predstavlja rizik.

(4) Nadležno odjeljenje informiše javnosti o mjerama preduzetim od strane operatera nakon konačne obustave rada pogona i postrojenja ili skladišta.

Član 98 **(Informacije o sigurnosnim mjerama)**

(1) Operator je dužan dostaviti informacije o sigurnosnim mjerama nadležnom odjeljenju i Odjeljenju za javnu sigurnost, pravnim i fizičkim licima na koje mogu uticati velike nesreće kao rezultat rada pogona i postrojenja, odnosno kao rezultat usklađenih opasnih supstanci.

(2) Informacija o sigurnosnim mjerama se revidira svake tri godine ili se ažurira po potrebi u slučaju promjena u radu u roku od šest mjeseci nakon izvršene promjene.

(3) Informacije iz stava 1 ovog člana nadležno odjeljenje objavljuje na internet stranici Vlade.

Član 99 (Domino učinak)

(1) Na osnovu izvještaja o stanju sigurnosti, Odjeljenje za javnu sigurnost i nadležno odjeljenje je dužno identifikovati pogone i postrojenja ili skladišta u kojima postoji mogućnost pojave posljedica izazvanih velikim nesrećama ili ta mogućnost može biti povećana zbog lokacije ili blizine takvog pogona ili postrojenja, te izvršiti identifikaciju opasnih supstanci.

(2) Odjeljenje za javnu sigurnost i nadležno odjeljenje dužni su osigurati razmјenu informacija o identifikaciji pogona i postrojenja ili skladišta što bi trebalo omogućiti operaterima da pri izradi plana sprečavanja velikih nesreća, razmotre ukupan rizik i mogućnost pojave takvih nesreća.

(3) Operateri pogona i postrojenja ili skladišta iz stava 1 ovog člana dužni su sarađivati na informisanju javnosti i dostavljanju informacija nadležnom odjeljenju radi pripreme kako internih tako i vanjskih planova intervencije.

(4) Sadržaj izvještaja o sigurnosnim mjerama i planovima intervencije utvrđuje se pravilnikom koji donosi Vlada, na prijedlog nadležnog odjeljenja.

Član 100 (Interni i vanjski planovi intervencije)

(1) Operater je dužan izraditi interni plan intervencije sa sadržanim mjerama koje se preduzimaju u slučaju velikih nesreća i dostaviti ga nadležnom odjeljenju i Odjeljenju za javnu sigurnost radi izrade vanjskih planova intervencije za mjere koje se preduzimaju izvan pogona i postrojenja ili skladišta.

(2) Plan interne i vanjske intervencije uključuje mjere koje se preduzimaju radi:

- a) kontrolisanja nesreće na način da se posljedice takve nesreće svedu na najmanju moguću mjeru i ograniči njihov štetan uticaj na ljude, životnu sredinu i imovinu;
- b) informisanje javnosti i nadležnih službi;
- c) omogućavanju revitalizacije i sanacije velike nesreće.

(3) Prilikom izrade internih i vanjskih planova mora se uzeti u obzir udaljenost između pogona i postrojenja ili skladišta od stambenih područja, javnih mjesta i područja posebne prirodne osjetljivosti ili interesa.

(4) Interni i vanjski planovi intervencija moraju biti primijenjeni bez odlaganja u slučaju velike nesreće ili u slučaju pojave incidenta koji bi mogao dovesti do velike nesreće.

POGLAVLJE X. SISTEM EKO-OZNAČAVANJA

Član 101 (Sistem eko-označavanja)

(1) Sistem eko-označavanja uspostavlja se radi podsticanja izrade, proizvodnje, marketinga i upotrebe proizvoda sa smanjenim uticajem na životnu sredinu u odnosu na ukupan period trajanja tog proizvoda, kao i radi bolje informisanosti potrošača o uticaju proizvoda na životnu sredinu.

(2) Eko-oznaka se dodjeljuje proizvodima i uslugama široke potrošnje koji zadovoljavaju visoke standarde zaštite životne sredine u toku životnog vijeka proizvoda, naročito ako se njihovom proizvodnjom, odnosno pružanjem usluge smanjuje potrošnja energetskih resursa, emisija štetnih i opasnih supstanci, proizvodnja otpada i potrošnja prirodnih resursa.

Član 102 (Dodatak eko-oznake)

(1) Eko-oznaka dodjeljuje se na osnovu zahtjeva podnesenih od proizvođača, uvoznika, pružalaca usluga i trgovaca.

(2) Eko-oznaka se dodjeljuje proizvodima koji su proizvedeni i uslugama koje se pružaju u Distriktu u skladu s ekološkim standardima, kriterijima eko-oznaka uspostavljenim prema grupi proizvoda i usluga i osnovnim uslovima za zaštitu životne sredine.

Član 103 (Postupak dodjele eko-oznake)

(1) Postupak dodjele eko-oznake provodi nadležno odjeljenje.

(2) Proizvodi i usluge kojima se dodjeljuje eko-oznaka razvrstani su u grupe proizvoda i usluga.

(3) Uslovi korištenja eko-oznaka i oduzimanje eko-oznaka utvrđuju se ugovorom koji nadležno odjeljenje zaključuje s podnosiocem zahtjeva.

(4) Postupak dodjele eko-oznake, izgled eko-oznake, grupe proizvoda i usluga, kriteriji za dodjelu prema uspostavljenim grupama i registar eko-oznaka, troškovi obrade zahtjeva za dodjelu eko-oznaka kao i nadzor korištenja eko-oznaka uređuju se pravilnikom koji donosi Vlada na prijedlog šefa nadležnog odjeljenja.

Član 104 (Odluka o dodjeli eko-oznake)

(1) Odluku o dodjeli eko-oznake donosi nadležno odjeljenje.

(2) Eko-oznaka dodjeljuje se na period od četiri godine.

Član 105 (Registar eko-oznaka)

(1) Odjeljenje uspostavlja i vodi Registar eko-oznaka.

(2) Sadržaj i način vođenja registra iz stava 1 ovog člana uređuje se podzakonskim aktom iz člana 103 stava 4 ovog zakona.

POGLAVLJE XI. FINANSIRANJE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE I EKONOMSKI INSTRUMENTI

Član 106 (Sredstva za finansiranje zaštite životne sredine)

(1) Sredstva za finansiranje zaštite životne sredine osiguravaju se iz:

- a) budžeta Distrikta,
- b) donacija,
- c) kredita ili međunarodne pomoći,
- d) drugih izvora.

(2) Sredstva za finansiranje zaštite životne sredine koriste se za:

- a) očuvanje, zaštitu i unapređivanje stanja životne sredine;
- b) učešće s drugim nivoima vlasti u ispunjavanju obaveza Bosne i Hercegovine koje proizlaze iz međunarodnih sporazuma i sličnih akata, a tiču se zaštite životne sredine;
- c) sprečavanje štete ili otklanjanje posljedica nastale štete po životnu sredinu u slučaju kada se ne može utvrditi odgovornost za nastalu štetu;
- d) preuzimanje mjera s ciljem unapređivanja zaštite životne sredine, kao što su razvoj sistema informisanja, istraživanje javnosti i druge aktivnosti za zaštitu životne sredine.

Član 107 (Fond za zaštitu životne sredine)

- (1) Vlada može posebnom odlukom uspostaviti fond za zaštitu životne sredine.
- (2) Odlukom iz stava 1 ovog člana utvrđuju se izvori sredstava za finansiranje fonda za zaštitu životne sredine, način prikupljanja namjenskih sredstava za zaštitu komponenti životne sredine i način raspodjele i upravljanja tim sredstvima.

POGLAVLJE XII. ODGOVORNOST ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE

Član 108 (Aktivnosti na zaštiti životne sredine)

Pravno i fizičko lice dužno je, u obavljanju svoje aktivnosti, osigurati zaštitu životne sredine:

- a) primjenom propisa o zaštiti životne sredine;
- b) održivim korištenjem prirodnih resursa, dobara i energije;
- c) uvođenjem energetski efikasnijih tehnologija i korištenje obnovljivih izvora energije;
- d) upotrebom proizvoda, procesa, tehnologija i prakse koji manje ugrožavaju životnu sredinu;
- e) preuzimanjem mjera prevencije ili otklanjanja posljedica ugrožavanja i štete po životnu sredinu;
- f) vođenjem evidencije o potrošnji sirovina i energije, ispuštanju zagađujućih materija i energije, klasifikaciji, karakteristikama i količinama otpada;
- g) kontrolom aktivnosti i rada pogona i postrojenja ili skladišta koji mogu predstavljati rizik ili prouzrokovati opasnost po životnu sredinu i zdravlje ljudi; i
- h) primjenom drugih mjer u skladu sa zakonom.

Član 109
(Odgovornost za štetu nastalu zagađenjem životne sredine)

(1) Za štetu nastalu zagađenjem životne sredine odgovoran je zagađivač, u skladu s načelom iz člana 14 ovog zakona.

(2) Za zagađivanje životne sredine odgovornost snosi pravno ili fizičko lice, odnosno odgovorno lice u pravnom licu, koje je svojim činjenjem ili nečinjenjem izazvalo zagađivanje životne sredine.

Član 110
(Naknada štete)

(1) Zagađivač koji prouzrokuje štetu zagađivanjem životne sredine dužan je preduzeti neophodne mjere radi smanjenja štete u životnoj sredini i uklanjanje daljih rizika ili opasnosti ili mjeru sanacije štete u životnoj sredini.

(2) Ako se šteta iz stava 1 ovog člana ne može sanirati odgovarajućim mjerama, lice koje je prouzrokovalo štetu dužno je nadoknaditi prouzrokovanoj šteti.

Član 111
(Vrste troškova)

Troškovi preuzimanja mjera za smanjenje štete i troškovi saniranja nastale štete obuhvataju troškove:

- a) hitne intervencije;
- b) direktne i indirektne sanacije i uspostavljanja stanja prije nastanka štete; i
- c) naknade licima direktno pogođenim zagađivanjem životne sredine.

Član 112
(Oslobađanje od odgovornosti)

(1) Pravno ili fizičko lice se može oslobođiti od odgovornosti za štetu u slučaju da je zagađenje životne sredine nastupilo uslijed:

- a) vanrednog stanja ili više sile;
- b) činjenja ili nečinjenja trećeg lica s namjerom nanošenja štete;
- c) provođenja naredbi i mjera za sprečavanje velike nesreće.

(2) Lice iz stava 1 ovog člana može se potpuno ili djelimično oslobođiti od odgovornosti za štetu ukoliko dokaže da je primijenilo odgovarajuće mjeru zaštite koje su okolnosti zahtijevale da bi spriječilo ili ublažilo štetu.

Član 113
(Osiguranje za štetu)

Operater koji obavlja djelatnost opasnu po životnu sredinu dužan je putem osiguranja ili na drugi način osigurati sredstva za naknadu troškova iz članova 109 i 110 ovog zakona i štete nastale zagađenjem životne sredine.

Član 114 **(Primjena Zakona o obligacionim odnosima)**

Na pitanje odgovornosti za štetu i naknade štete prouzrokovane životnoj sredini primjenjuje se Zakon o obligacionim odnosima.

POGLAVLJE XIII. NADZOR I PREKRŠAJNE ODREDBE

Član 115 **(Upravni nadzor)**

Nadzor nad provođenjem ovog zakona i podzakonskih akata donesenih na osnovu ovog zakona vrši nadležno odjeljenje.

116 **(Inspeksijski nadzor)**

Inspeksijski nadzor nad primjenom ovog zakona vrši inspekcija za zaštitu životne sredine.

Član 117 **(Ovlaštenja inspekcije za zaštitu životne sredine)**

U provođenju inspeksijskog nadzora nadležni inspektor, pored općih ovlaštenja propisanih Zakonom o inspekcijama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ima ovlaštenje da naloži mjeru:

- a) otklanjanja utvrđenih nedostataka i nepravilnosti u radu postrojenja, koji za posljedicu imaju ili mogu imati zagađenje životne sredine;
- b) privremene zabrane obavljanja rada postrojenja ili obavljanja djelatnosti u proizvodnom postupku, koji za posljedicu imaju ili mogu imati zagađenje životne sredine, dok se nedostaci ili nepravilnosti u radu ne otklone;
- c) privremene zabrane korištenja uređaja i opreme, koji za posljedicu imaju ili mogu imati zagađenje životne sredine, dok se nedostaci ili nepravilnosti u radu ne otklone;
- d) privremene zabrane obavljanja djelatnosti u proizvodnom postupku, korištenje uređaja i opreme, koji za posljedicu imaju zagađenje životne sredine velikih razmjera;
- e) obustavljanja radova, ukoliko se radovi obavljaju na način koji nije u skladu s uslovima utvrđenim u studiji uticaja na životnu sredinu, odnosno u ekološkoj dozvoli.

Član 118 **(Novčane kazne)**

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 KM do 100.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice koje:

- a) izgradi ili rukovodi radom pogona ili postrojenja ili obavlja aktivnosti bez izrade studije, u skladu s članom 65 ovog zakona;
- b) izgradi ili rukovodi radom pogona ili postrojenja ili obavlja aktivnosti bez pribavljanja ekološke dozvole (član 74 ovog zakona);
- c) ne provodi mjere utvrđene ekološkom dozvolom iz člana 79 ovog zakona;
- d) ne obavlja praćenje emisije, na način propisan u članu 81 stavu 1 tački a) ovog zakona;

- e) ne dostavlja nadležnom odjeljenju i inspektoru izvještaj o rezultatima praćenja iz člana 81 stava 2 tačke c) ovog zakona;
 - f) ne provede mjere utvrđene rješenjem u slučaju iz člana 84 stava 3 ovog zakona;
 - g) izvrši promjenu prirode, funkcionisanja ili proširenja pogona ili postrojenja suprotno odredbi člana 85 ovog zakona;
 - h) ne dostavi podatke saglasno odredbama člana 91 stava 1 ovog zakona;
 - i) ne sačini plan sprečavanja velike nesreće iz člana 94 ovog zakona;
 - j) ne dostavi izvještaj o stanju sigurnosti saglasno odredbama člana 95 ovog zakona;
 - k) ne izvrši procjenu stanja kontaminacije tla i podzemnih voda i ne preduzme mjere za sanaciju tla i podzemnih voda iz člana 97 ovog zakona;
 - l) ne osigura sredstva za naknadu štete iz člana 110 ovog zakona.
- (2) Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kaznit će se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 20.000,00 KM.
- (3) Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kaznit će se fizičko lice novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM.

DIO TREĆI – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 119 (Prelazne odredbe)

Postojeći pogon, postrojenje ili skladište dužno je sačiniti plan sprečavanja velike nesreće, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 120 (Rok za donošenje podzakonskih akata)

- (1) Vlada je dužna u roku od dvanaest mjeseci donijeti podzakonske akte propisane ovim zakonom.
- (2) Šef Odjeljenja je dužan u roku od dvanaest mjeseci donijeti podzakonske akte propisane ovim zakonom.

Član 121 (Primjena podzakonskih akata)

Do donošenja podzakonskih akata iz člana 120 ovog zakona primjenjuju se podzakonski akti koji su bili na snazi prije stupanja na snagu ovog zakona, izuzev odredbi koje su u suprotnosti s ovim zakonom.

Član 122 (Započeti postupci)

Postupci koji do dana stupanja na snagu ovog zakona nisu pravosnažno završeni završit će se po odredbama zakona koji je bio na snazi u vrijeme pokretanja postupka.

Član 123
(Stavljanje van snage)

Stupanjem na snagu ovog zakona stavlja se van snage Zakon o zaštiti životne sredine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, brojevi: 24/04, 1/05, 19/07 i 9/09).

Član 124
(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Broj: 01-02-4863/24
Brčko, 4. 9. 2024. godine

PREDsjEDNIK
SKUPŠTINE BRČKO DISTRIKTA BiH
mr. sci. Siniša Milić